

CÂNIM PİRİM

İsmail Dinçer

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ/	5
KÂMİL KİŞİ VE ÖZELLİKLERİ /	11
YÛNUS EMREM /	24
RECEP ENDER /	44
YÛNUS EMRE KİMDİR /	126
EĞRİ ODUN DOĞRU ODUN SIRRI/	143
RECEP ENDER KOCAMAN KİMDİR/	154
SON DEĞERLENDİRME/	180

GİRİŞ

Bu kitabımızda, zamanın Kâmillerinden Yûnus Emre hazretlerinin ve Recep Ender Kocaman hazretlerinin hayatlarından bahsedeceğiz.

Ve onları ilâhilerle anmaya çalışacağız.

Ve bazı ilâhilerle gönüllere ilâhi aşkı hissettirmeye çalışacağız.

Hem Yûnus Emre'yi hem de Recep Ender Kocaman'ı, Pîrlerimiz bilerek kitabımızın adını "Cânım Pîrim" diye adlandırdık.

Yûnus Emre, nice ilâhileriyle bizlere yol gösteren olmuştur.

Recep Ender Kocaman ise, bizi İlm-i Tevhîd dersleriyle yetiştiren olmuştur.

Her ikisinin de ve nice Kâmil insanların bizim üzerimizde emeği çok büyüktür.

Tüm Kâmil insanlardan Allah razı olsun.

İşte bu kitabımızda, Kâmil insanlardan olan, Yûnus Emre'yi ve Recep Ender Kocaman'ı hatırlatmaya gayret göstereceğiz.

Onların hayat hikâyelerinden kısaca bahsedeceğiz.

Onların duygularını kaleme almaya çalışacağız.

Onların mücadelelerini hatırlamaya ve hatırlatmaya gayret göstereceğiz.

O güzel insanlar, Horasan Erenlerinin yolundan gelen gönül erleridir.

Horasan erenleri dediğimiz Kâmil insanlar;

Hazreti Muhammed'den (571-632) Zeynel Abidin'e (658-713)

Zeynel Abidin'den Câferi Sadık'a (699-765)

Câferi Sadık'tan Beyazıt Bistami'ye (804-874)

Onlardan Ebul Hasan el Harâkani'ye 960-1033...
Harakani'den, Ebu Ali Farmediy'e 1042-1085...
Ali Lokman Havece Yusuf Hemedani'ye 1048-1140...
Hemedani'den Hacı Ahmet Yesevi'ye 1093-1167...
Ahmet Yesevi'den Lokman Parende'ye 1150-1230...
Loman Parende'den, Hacı Bektaşî Veli'ye 1209-1271...
Hacı Bektaşî Veli'den Taptuk Emre'ye 1210-1298...
Taptuk Emre'den Yûnus Emre'ye 1238-1321...
Yûnus Emre'den nice Kâmil kimselere akıp gider.
Bu silsile günümüze kadar akıp gelen İlm-i Tevhîd yoludur.
Anadolu Erenlerinin yolu Horasan Erenlerine dayanır.
Horasan'dan Anadolu'ya, Anadolu'dan da bazı Kâmillerin Bal-
kanlara ve birçok yerlere yerleşmesi ile İlm-i Tevhîd yolu nice
bölgelere akıp gitmiştir.
Anadolu erenlerinin çoğu Hacı Ahmed Yesevi'nin dervişleridir.
Onlar ve nice Kâmiller, Hakk yolunun yolcularıdır.
Onların tek derdi, hakikat bilinsin, gönüller Allah'a ârif ol-
sun derdidir.
Dünya çıkarı dertleri yoktur.
Makam, saltanat, şan, şöhret dertleri yoktur.
Dedikodu, hasetlik, fesatlık bilmezler.
Karamsarlıkları, kaygıları yoktur.
Olsa bile hemen Allah'a sığınarak kurtulurlar.
İnsanlara asla hor bakmazlar.
Varlığın özünde hep Hakk'a nazar ederler.
İhtiyacı olana yardım ederler.
Asla zulme kapı açmazlar.
Hep iyiliğe kapı açarlar.
Bir Mürşid-i Kâmilden yetişmişlerdir.
İnsan-ı Kâmil olma yolunda ilim ve edeb dersleri görmüşlerdir.
Kişinin hakikat yolculuğunda varacağı makam, İnsan-ı Kâ-
mil makamıdır.

Tarihte nice Kâmil insan halkı aydınlatmak için mücadele vermiştir.

İnsan-ı Kâmiller, her zaman toplumun ilmî gelişimine, edeb içinde yaşamasına vesile olmuşlardır.

Nice Kâmiller, hakikatleri anlamayı ve anlatmayı amaç edindiler.

Yaşadıkları dönemlerde halka ilim yolunu göstermek için mücadele ettiler.

Hakk ve hakikatleri topluma anlatmak için gece gündüz koş-turdular.

Davranışlarıyla topluma örnek oldular.

Çevresinde olan hakikati arayan kimselere yardım ettiler.

Maddi ya da manevi sıkıntıları olan kimselere yardım için koştular.

Hiçbir karşılık beklemediler.

Tek dertleri vardı, hakikatler bilinsin.

Birlik ve beraberlik şuuru toplumda oluşsun.

Toplum birlik içinde, huzur içinde yaşasın.

Yetişen çocuklar ilim irfan yolunda olsunlar.

Zahirde bir meslekte çalışıp kendilerinin ve ailesinin ihtiyaç-larını karşıladılar.

Dinî yolda ise zerre kadar bir karşılık beklemeden, aşk içinde hakikatleri anlatmaya gayret gösterdiler.

Zâten Kur'ân'da birçok yerde; "manevi yolda bir karşılık bek-lemeyin" öğütleri vardır.

Yâ-Sîn Sûresi 21:

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ

İttebiû men lâ yeselukum ecren ve hum muhtedûn

İttebiû : Tâbi olun, uyun, takip edin, ardında durun,

Men lâ yesele kum : Kim, kimse, istemeyen, almayan, siz

Ecir : Ücret, karşılık, menfaat,

Ve hum muhtedûn : Onlar, sizi hakikatlere yönlendiriyorlar,

Meâli: “Siz hiçbir ücret istemeyen kimselere uyun ve onlar sizi hakikatlere yönlendirir.”

Hûd Sûresi 51: “Yâ kavmi lâ eselukum aleyhi ecrâ in ecriye illâ allelezi fetaranî e fe lâ takilûn.”

Meâli: “Ey kavmim! Bu anlattıklarımaya karşı sizden bir karşılık istemiyorum. Bana karşılık verecek olan ancak beni yaratan-dır. Hâlâ akıl etmez misiniz?”

En’âm Sûresi 90: “Kul lâ eselukum aleyhi ecrâ in huve illâ zikrâ lil âlemîn.”

Meâli: “De ki: Bu anlattıklarımaya karşılık sizden bir karşılık istemiyorum, bu ancak herkes için hakikatleri hatırlatmaktır.”

Yûsuf Sûresi 104: “Ve mâ teseluhum aleyhi min ecr in huve illâ zikrun lil âlemîn.”

Meâli: “Bu hakikatleri anlatman için sen onlardan bir karşılık da istemedin. Bu, tüm topluluklar için ancak bir öğüttür.”

Şuâra Sûresi 109-127-145-164-180: “Ve mâ eselukum aleyhi min ecr in ecriye illâ alâ rabbil âlemîn.”

Meâli: “Ben bu sözlerime karşı sizden bir karşılık istemiyorum. Bana karşılık sadece Âlemlerin Rabbi’ndendir.”

Sebe Sûresi 47: “Kul mâ seeltukum min ecrin fe huve lekum in ecriye illâ ala allâh ve huve alâ kulli şeyin şehîd.”

Meâli: “De ki: Ben sizden bir ücret de istemiyorum. O karşılık sizin olsun. Bana karşılık ancak her an her yerde hazır olan Allah’tandır.”

Sad Sûresi 86: “Kul mâ eselukum aleyhi min ecrin ve mâ ene minel mutekellifîn.”

Meâli: “De ki: Ben sizden hiçbir karşılık beklemiyorum ve ben hak iddia eden de değilim.”

Tur Sûresi 40: “Em tes’eluhum ecren fe hum min magremin muskalûn.”

Meâli: “Anlattığın hakikatlere karşılık onlardan bir karşılık beklemiyorsun ki, bir yükün altında ezilir gibi oluyorlar.”

Evet, Kur'ân'ın birçok yerinde "manevi alanda karşılık beklemeyin" âyeti vardır.

Kâmil insanlar manevi yolda aşk içinde koşmuşlar asla bir karşılık beklememişlerdir.

Manevi alan aşk alanıdır.

Aşk Allah'a her şeyinle teslim olma duygusudur.

Yûnus Emre'miz ne güzel söylemiş:

Aşkın aldı benden beni

Bana seni gerek seni

Ben yanarım dünü günü

Bana seni gerek seni

İşte Yûnus Emre'mizin dediği gibi, aşk Hakk'ta kaybolmaktır.

Aşk gönüllerde Allah hissi idi

Bu his O idi, O'na aitti.

Aşk cümle âlemi saran O'nun ışığıydı.

O'nun aşkıyla aşklanan, O'ndan başka bir şey görebilir mi hiç?

Dil başka bir şey diyebilir mi hiç?

Gönülde başka bir his olabilir mi hiç?

Maddi bir çıkar içinde olunabilir mi hiç?

Manevi yolda bir karşılık beklenebilir mi hiç?

Bakara Sûresi 165: "Ve ellezîne âmenû eşeddu hubben lillâh."

Meâli: "İman eden kimselerin gönüllerinde güçlü bir Allah sevgisi-aşkı vardır."

İşte gönüllerinde Allah aşkı olan Kâmil insanlar, dinî yolda yâni manevi alanda zerre kadar karşılık beklemezler.

Onların gönülleri Allah aşkıyla sarıdır.

Onlar her zaman sevgi içinde hareket ederler.

Onlar öncelikle hakikatleri anlamak için bir tefekkür içinde olurlar.

Allah'ın yoluna aşkla teslim olurlar ve aşkla hareket ederler.

Sonra da Allah'ın hakikatlerini insanlara; aşk içinde, tevâ-zuyla, ilimden ayrılmadan, anlatırlar.

Onların gönüllerinden kaynakayan ırmak tertemiz akar.
Onlarda zerre kadar kibir, ego olmaz.
Asla kendi adları duyulsun dertleri yoktur.
Yüce olan Allah'tır duygusunu gönüllerinden hiç düşürmezler.
Asla kendilerinin övülmesine kapı açmazlar.
Horasan erenleri, Hazreti Muhammed'in silsilesinden gelen gönül erleridir.
Bu ilim ve edeb yolu Hazreti Âdem'den beri akar gelir.
Hazreti Muhammed'in (571- 632) silsilesinden gelen nice gönül ereni, Allah'ın hakikatlerini anlatmak için canları pahasına mücadele etmişlerdir.
İşte bu erenlerden biri Yûnus Emre'dir.
Biri Recep Ender Kocaman'dır.
İşte bu kitabımızda, bu iki gönül ereninden ilâhilerle bahsedeceğiz.
Eksiğimiz, hatamız olursa Rabbim bizi affetsin.
Dileriz okuyanlar, inceleyenler Allah'ın ilmine kapılar açarlar.
Nice hakikatlere ererler.
İlâhi aşka erişirler.
Gönülleri huzur bulur.

İsmail Dinçer
09-04-2024

KÂMİL KİŞİ VE ÖZELLİKLERİ

Kâmil kişi, Allah hakikatine erişmiş kimsedir.

Kâmil kimse, bir Mürşid-i Kâmilin kapısında seyr-i sülûk görmüş kimsedir.

Bir Mürşid-i Kâmile tâbi olmuş kişi, ondan aldığı İlm-i Tevhîd dersleri ile makam makam Allah'a şâhit olur.

Kendi vücûd varlığında ve varlığın vücûd varlığında nice hakikatlere erişir.

Seyr-i sülûk yolculuğunda, varlığın tecellilerinde Allah'ın işleyişine, sıfatlarına, zâtına şâhit olur.

Seyr-i sülûk; kişinin kendi vücûduna dönmesi, orada yolculuk etmesi, kendi vücûdunu var edenin işaretlerini orada görmesi, anlaması ve seyretmesi demektir.

Yâni kişinin kendi enfüsî âlemine adım atması ve kendi vücûd şehrinde nice hakikate erişmesidir.

Kendi vücûdunda, varoluşun ve var edenin nice hakikatlerine adım adım şâhit olmasıdır.

Seyyare; yolculuk yapan, dolaşan, gezen, anlamak için bakan demektir.

Seyr, sâir, seyyar, seyreden, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Sülûk, sâlik, meslek, silk, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Sülûk; gidilen yol demektir.

Sâlik de; yola giren, yolda giden, yolcu demektir.

Burada yol denilen, kişinin kendi vücûdudur.

Sâlik de, kendi vücûd şehrinde yolculuk eden demektir.

Sâlik; bir yola giren, yolda olan, yolda giden demektir.

Yâni, yol da yolcu da kişinin kendisidir.

Seyr-i sülûk; kişinin kendi vücûdunun enfüsûnda yolculuk etmesi ve kendi vücûdunda şâhit olduğu hakikatleri seyretmesi demektir.

Kişi kendinde gördüğü hakikatleri cümle varlıkta da görür.

Kişi kendi enfüsûna döndüğünde, kendinin ve varlığın varoluşun hikmetlerini anlamaya başlar.

Sâlik, Mürşid-i Kâmilinden aldığı İlm-i Tevhîd bilgileri ile, makam makam ilmî ve idrakî bir yolculuğun içinde olur.

Bu yolculuk sâliği, önce Allah'ta fâni olma makamı olan fenâfillah makamına eriştirir.

Sonra da bekâbillah makamı olan Allah'ta bekâ buldurur.

Fenâfillah ve bekâbillah yolculuğu sâliği Kâmil insan makamına erdirir.

Sâlik, fenâfillah makamına giden yolda, önce zikrullah makamına erer.

Sonra fiillullah, sıfatullah, Zâtullah makamlarına erer.

Zikrullah, Allah'ın zikri demektir.

Allah her varlıkta her an bir zikir halindedir.

Zikir, varlıktaki ilâhi titreşim, frekans, tınıdır.

Zikrullah, rûhun melodisidir.

Zikrullah, enfûstan afâka olan yürüyüşün musikisidir.

Zikrullah, bir atomu da evreni de hareket ettiren ilâhî tınıdır.

Zikrullah, varoluşun ilk titreşimi, ilk frekansıdır.

Zikrullah, Allah'ın kendini zikretmesi, kendini zâhire çıkarılmasıdır.

Zikrullah, kâinatın musikisidir, güftekârı ve bestekârı Allah'tır.

İnsandaki zikrin en güzel ispatı, kişinin nefes alıp vermesidir, kâlbın atmasıdır.

Fiillullah, varlıktaki Allah'ın işleyişidir.

Varlıkta fâil olan Allah'tır.

Her varlığın bedeninde bir işleyiş olmaktadır.

Her varlıkta her an olmakta olan fiil, Fâil'in fiil'idir.

Hiçbir varlık kendi bedeninde olan fiili yâni işleyişi yapan değildir.

Her varlık bir fiil'dir, cümle varlık Fâil'in fiil'idir.

Bu makamda sâlik anlar ki kendi vücûdunda ve varlıkta olmakta olan işleyişi yapan Fâil'dir, Fâil olan da Allah'tır.

Ve anlar ki, tüm varlıkta, tüm kâinatta olan bir işleyişi bir güç yapmakta ve o güç cümle kâinatı tutmaktadır.

Sâlik, sıfatullah makamında, her varlıkta sıfatların sahibinin Allah olduğunu anlar.

Sâlik, zâtullah makamında ise, tüm bedenleri tutan zâtın Allah olduğuna şâhit olur.

Ve zâtullah makamında kendi beden varlığından geçer, fenâ-fillah makamına erer.

Yâni sâlik Allah'ın zâtında fâni olur.

Ben demekten vazgeçer, tüm bedenleri tutanın Allah olduğunu anlar.

Sâlik, seyr-i sülûk yolunda kendini var edeni anlar ve damla misali deryasına karışır.

İşte seyr-i sülûk; sûretten sîrete olan yolculuktur.

Ve sîretten sîrete dalgalanan âlemi seyretmektir.

İşte Hazreti Yûnus menkibesinde anlatılan, Yûnus'un balık tarafından yutulması; kişinin kendi enfüsûna dönmesidir ve kişinin kendi enfüsûnda yolculuk etmesidir.

Yûnus Sûresi 10: "Davâhum fihâ subhânekellâhumme ve tehiyyetuhum fihâ selâm ve âhiru davâhum enil hamdulillâhi rab-bil âlemîn."

Meâli: "Onlar orada; Allah'ım sen noksan sıfatlardan münez-zehsin şuuru ile hareket ederler ve onlar Hakk zevkiyle Halkı seyrederek, orada selamete kavuşmuşlardır ve sonra da tüm sıfatların sahibi olan, tüm varlığı vücûdlandırarak Allah'tır şuuru ile hareket ederler."

İbrâhim Sûresi 23: "Tehiyyetuhum fihâ selâm."

Meâli: "Onlar Hakk zevki ile Halkı seyrederek."

Hicr Sûresi 16: “Ve le kad cealnâ fis semâi burûcen ve zeyennâhâ lin nâzırîn.”

Meâli: “Andolsun Ulvî Âlem’de yüksek makamlar oluşturduk ve seyredenler için onu sıfatlarla donattık.”

İsrâ Sûresi 79: “Ve minel leyli fe tehecced bihî nâfileten leke asâ en yebaseke rabbuke makâmen mahmûdâ.”

Meâli: “Sen varlığından geçerek Halk’ta Hakk’ı seyret. Umu-
lur ki sen, Rabbinden açığa çıkan tüm varlığın niteliklerinin kay-
nağına erersin.”

Ve sâliğin seyr-i sülûk yolculuğu bekâ meratiplerinde de-
vam eder.

Bekâ meratipleri; rûhullah, nûrullah, Hû, Ehadiyet ve âmâ
boyutlarıdır.

Sâliğin seyr-i sülûk yolculuğu, onun tenden câna olan miracıdır.
Hazreti Yûsuf’un Kenan diyarından Mısır’a olan yolculuğu,
tenden câna olan yolculuğudur.

Sâlik makam ve meratipler geçerek Allah’ın nice sırlarına erer.
Ve sâlik kendinde ve varlıkta Allah’ın nice hakikatlerini seyreder.
Seyr makamı; varlıkta Allah’a şâhit olmaktır.

Seyr makamı; varlıkta Allah’ın nice sıfatlarını görmektir.

Seyr makamı; Allah’ın zâtında kendi varlığından geçmektir.

Seyr makamı; Halk’ta Hakk’ı seyretmektir.

İşte seyr-i sülûk yolculuğu sâliği, Kâmil insan makamına erdirir.
Kâmil kişi, insan makâmına gelmiş olan kişidir.

Baktığı her yerde varlığın ardında varlığın sahibini görendir.
Varoluşun ve var edenin hakikatine ulaşmış kişidir.

Allah hakikatine ulaşmış kişidir.

Rahîm ve Rahmân boyutlarına ulaşmış kişidir.

İlmel Yakîn, Aynel Yakîn, Hakkâl Yakîn boyutlarına ulaşmış
kişidir.

Şimdi bu makamları kısaca inceleyelim.

Varoluşu ve Var edeni anlamının ve bir teslimiyet içinde olmanın ilmî ve edebî yolu, hissiyatı bu makamlardan geçer.

Görünen bu âlem nasıl var olmuştur ve nereden var olmuştur ve işleyişi nasıldır?

İlm el Yakîn-İlmel Yakîn:

Tekâsür Sûresi 5-6: “Kellâ lev talemûne ilm el yakîn, le terevunnel cahîm.”

Meâli: “Eğer hakikatleri kesin delilleriyle bilerseniz, elbette cehaletin o benlik hallerini anlayıp tanırırsınız.”

Ayn el Yakîn- Aynel Yakîn

Tekâsür Sûresi 7: “Summe le terevunnehâ aynel yakîn.”

Meâli: “Ardından O’nu aynel yakîn görüp anlayacaksınız.”

Hakk el Yakîn- Hakkâl Yakîn

Vâkıâ Sûresi 95: “İnne hâzâ le huve hakkul yakîn.”

Meâli: “Muhakkak ki kesin olan o gerçek elbette budur.”

Şimdi, İlmel Yakîn, Aynel Yakîn, Hakkâl Yakîn konularını kısaca inceleyelim.

İlmel Yakîn:

Tüm kâinat kitabı Allah’ın ilminin yazılı olduğu sayfalarıdır.

Hakikatler kâinat kitabında satır satır yazılıdır.

Her varlık ilmin sonsuz sayfalarıdır.

Varoluşu ve Var edeni anlamak, ancak ve ancak varlık kitabındaki ilmi okumakla, anlamakla mümkündür.

İlim, Allah’ın alîm sıfatının tecellileridir ve tüm varlık bu ilimle açığa çıkar, varlık sayfalarında hep o ilim yazılıdır.

Kişinin Hakk’ı kesin delilleriyle bilmesi, kâinattaki Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji boyutlarını ve bunların varlıktaki işleyişini idrak etmesiyle mümkündür.

Varlık nasıl var olmuştur ve nasıl işlemektedir?

Varlığın varoluşundaki muhteşem sistem nedir?

Varlığın işleyişindeki muhteşem sistem nasıldır?

Bu soruların cevapları; varlığı saran ilmin boyutları olan Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji boyutlarında gizlidir.

Varlıktaki ilmî boyutlar, bunlardır.

İşte İlmel Yakîn; kâinata her an olmakta olan tecellileri idrak etme boyutudur.

Varlığın beşeri sistemi olan, Matematik, Fizik, Kimya, Biyolojik işleyişi okumak, anlamak İlmel Yakîn boyutudur.

Varlıktaki Fiziksel işleyişi, Fizikten çıkan Kimyasal işleyişi, Kimyadan çıkan Biyolojik işleyişi, Biyolojiden çıkan bedenleri ve bunların hepsini saran Matematik, varlığın varoluşundaki ve işleyişindeki ilmi boyutlardır.

İşte bunlara yakîn olmak İlmel Yakîn boyuttur.

Her varlıktaki işleyişin ilmî boyutu, o varlığın varoluşunu bizlere gösterir.

Misal; gözün varoluşu ve gözün görmesi ilmî bir işleyiş iledir.

İlmel Yâkin boyutuna yönelebilmek, bir Mürşid-i Kâminden İlm-i Tevhîd dersleri almakla başlar.

İlm-i Tevhîd dersleri, talebeyi varlığını özüne yönlendirir.

Talebeye verilen ilme dayalı bilgiler, talebenin tefekkür yolunu açar.

Ve talebenin hakikati anlama yolculuğu başlar.

Aynel Yakîn:

Ayn kelimesi; bakış, göz, zat, benzer, seyretmek, tıpkısı, kendisi, aynısı demek gibi birçok anlamlara gelir.

Kişi, her varlıkta Hakk'a ait olan aynılıkları müşahede ettiğinde yâni ilmî olarak şâhit olduğunda yâni delillere ulaşarak tespit ettiğinde bu makamı anlar.

Varlık farklı farklı görünse de her varlığı tutan aynılık boyutu vardır.

Yâni şöyle örnek verirsek; elektrik, lambada da fırında da buzdolabında da aynıdır.

Buzun da karın da dolunun da bulutun da özü sudur.

İşte her varlıkta olan rûh aynıyla Hakk'a aittir.

Rûh'tan açığa çıkan fiil ve sıfatlar tüm varlıkta aynıyla Hakk'a aittir.

Tüm bedenleri tutan Zât, aynıyle Hakk'tır.

Hangi varlığa bakarsak bakalım, her varlıkta aynılık dereceleri vardır.

Her varlığın içindeki işleyiş, sıfatlar birbirinin aynısıdır.

Mesela, her varlıkta Hayy sıfatı, ilim sıfatı, kudret sıfatı aynısıyla tecelli eder.

Her varlık Allah'ın irade sıfatının tecellisidir.

İrade sıfatı varlıkta her an tecelli eder.

Tüm varlığı tutan tek Zât, Hakk'ın Zâtıdır.

Hallacı Mansur bu zevkle "Enel Hakk" dedi.

Aynîyle bu kâinat "Zatı Mutlak" olanı gösterir.

Ayn makamında talebe rûh sırrına vâkıf olur, bilir ki kendindeki ve varlıktaki rûh aynıyla Hakk'tır.

Rûhtan akıp gelen sıfatlar ve sıfatların birleşimiyle oluşan bedenlerin özü aynı tecellilerden oluşur.

Her bedende hayy sıfatı tecelli eder.

Her bedende ilim sıfatı tecelli eder.

Her bedende kudret sıfatı tecelli eder.

Tüm sıfatlar her varlıkta aynısıyla kendini gösterir.

Tüm cihazları çalıştıran elektrik gibi...

Hakkâl Yakîn:

Hakkâl Yakîn nûr boyutudur.

Yâni damlanın deryadan, deryanın damladan ayrı olmadığı boyuttur.

Muhammed makamıdır.

Halk makamıdır.

"Allah ile Muhammedi gördüm bir vücûd" bu sırra işaretir.

Talebe, Hakk Halk sırrına vâkıf olur.

İşte bu kâinat halkiyet sırrıdır ve Hakk ile kâimdir.

Hakkâl yakın, Halk ve Hakk birbirinden ayrı değildir hakikatidir.

Halkiyette Hakk vardır.

İşte kesin olan gerçek Halk Hakk yakınlığıdır, aynılığıdır.

Yâni damlalar deryanın kendisidir.

Damlada Hakk, deryada Hakk aynıyle Hakk'tır.

Bir göz Doktoru düşünelim.

Doktorun gözü anlamak için, gözü hücre hücre incelemesi, İlmel Yakîn boyutudur.

Tüm gözlerin görme özellikleri bakımından aynıyla birbirine benzemesi, Aynel Yakîn boyutudur.

Gözü oraya takan kimdir, o gözden görme tecellisi kime aittir?" hakikatine ulaşması, Hakkâl Yakîn boyutudur.

İşte kişinin, nefis yâni bedenini işlevini ilmen incelemesi, bedenindeki işleyiş ve sıfatlara ve bedenini tutan kudrete, ilmî olarak şâhit olunması, İlmel Yakîn boyutudur.

Tüm bedenlerin geldiği ve tüm bedenleri ayakta tutan rûh boyutu "Aynel Yakîn" boyutudur.

Allah âyetinde, tüm varlığı kendi rûhundan üfleyerek halk ettiğini bildirir.

Görünen bu âlemi anlamanın yolu "İlmel Yakîn" makamıdır.

Varlığın birbiriyle aynılık derecesinde yakınlığı ve aynı kaynaktan gelişini hissetmenin makamı da "Aynel Yakîn" hissidir.

Tüm varlığı tutan Hakk boyutu da "Hakkâl Yakîn" zevkidir.

İşte İlmel Yakîn; tecelliler boyutu olup, bu boyut, varlığın varoluşunun ve işleyişinin boyutudur.

Varlığın varoluşu ve işleyişi fiziksel, kimyasal, biyolojik işleyişle mümkündür.

İşte bunları anlamak "İlmel Yakîn" boyutudur.

Aynel Yakîn ise; rûh boyutudur.

Tüm varlığın geldiği kaynak rûh boyutu olup, tüm varlıktaki rûh aynıyla Hakk'ın rûhudur.

Onun için âyette; "Nefahtu fihi min rûhî-rûhumdan üfledim" der.

İşte tüm varlıkta olan cân aynıyla aynı cânıdır.

“Hakkâl Yakîn” boyutu ise; nûr boyutudur.

Rûh boyutunun geldiği âlem; nûr boyutudur.

Nûr Sûresi 35; “Allah nûrus semâvâti vel ard-Allah yerlerin ve göklerin nûrudur.”

“nûrun alâ nûr-nûr üzere nûrdur” âyeti bu hakikati işaret eder.

Her varlıktaki nûr Hakk’tır.

Cümle varlıktaki nûr Hakk’tır.

Her varlıktaki nûr ile, cümle varlıktaki nûr tek nûrdur ve Hakk’tır.

Her varlıktaki damla nûra Muhammed boyutu denir.

Cümle varlığı tutan tek nûra Allah denir.

“Kendi nûrumdan seni, senin nûrundan âlemi yarattım” hakikati bu boyutu işaret eder.

Her varlıktaki nûr, Muhammed nûrudur; Muhammed makamıdır.

“Allah ile Muhammedi gördüm bir vücûd” sırrı buna işaretler.

Yâni damla deryadan, derya damladan ayrı değildir.

Aynıyla Hakk’tır.

Kim ki bu makamın zevkine ulaşırsa o kişi Muhammedî şuur üzere yaşar.

“Kendi nûrumdan seni, senin nûrundan âlemi yarattım” hakikati bu boyutu işaret eder.

Şöyle düşünelim:

Deniz damlaya sesleniyor; seni kendimden var ettim, senden de tüm varlığı suladım, varlığı var ettim.

İşte bu makamın zevki ile bakan, bu hakikati daha iyi anlar.

Her varlıktaki nûr, Muhammed nûrudur; Muhammed makamıdır.

İşte, İlmel Yakîn, Aynel Yakîn, Hakkâl Yakîn, Allah hakikatini anlamak için makam makam yapılan bir gönül yolculuğudur.

Tüm Kâmil kimseler; makam makam bu yolculuğu yapmışlardır.

Kamillîğe giden yol budur.

Kâmil kimseler bu hakikate erişmişler ve Allah'a teslimiyet içinde olmuşlardır.

Onlar kendilerini asla makâm sahibi görmezler, tüm makâm-
ların sahibinin Allah olduğunu bilirler.

Cümle varlığa bir gözle bakarlar.

Birden çıkan birleri seyredeler.

Her bir bir'in üzerinde yüklü olan işaretleri bilirler.

Akışın nereden geldiğini nereye gittiğini sezerler.

Çiftçinin tohumdan ne çıkacağını, ne zaman çıkacağını ve na-
sıl şekillenip, nasıl meyve vereceğini bildiği gibi, Kâmil kişiler de
varlığın akışını ve olayları görürler.

İlim üzere, irfân üzere hareket ederler.

Asla sûret görmezler, nûrun akışının seyrindedirler.

İşaretleri okuyabilirler.

Sevgi köprüleri kurarlar.

Zulüm köprülerini yıkarlar.

Yaratılışın boyutlarına ulaşırlar, okumayı oradan yaparlar.

Her bir boyutun açığa çıktığı ana kaynağa ererler.

Her bir boyuttan akan akışı seyredeler.

Varlığın sınırlarını görürler, akışını görürler, nihâyetini görürler.

Üflenen rûhun ne olduğunun keyfiyetindedirler.

Halk'a Hakk nazarıyla bakarlar.

Deryanın ve dalgaların seyrindedirler.

Hakk deryadır, Halk deryanın dalgasıdır, bu şuurdan hiç ay-
rılmazlar.

Tevhîd şuuruyla hareket ederler.

Evvelden âhire akışı seyredeler.

Evvelden âhire olan akışın ne olacağını bilirler.

Âhirden evvele dönüşü seyredeler.

Âhirden evvele yeni oluşumların ne olacağını bilirler.

Bâtından zâhire olan akışı ve ne çıkacağını bilirler.

Zâhirden bâtına dönüşü ve yeni oluşan yazılımı görürler.

Tohumdan tohuma olan akışı seyrederek.

Yeni bir tohum oluştuğunda, önceki tohumda olan yazılıma yeni yazılımlar eklendiğini görürler.

Kaderin vehbiyet cihetini de kesbiyet cihetini de bilirler.

Nerede nasıl müdahale edileceğini de bilirler ve ona göre hareket ederler.

Toplumun yaşamıyla, halleriyle, davranışlarıyla ilgili silmeler, yazılımlar yapma gücüne sahiptirler.

Baktığı her kişinin, yaşam boyutunda nerede takılıp kaldığını görürler, neye esir olduğunu görürler.

Kişilerin engellerini kaldırma gücüne, yetkisine sahiptirler.

Işığın yolculuğunda yolculuk ederler.

Işıktan açığa çıkanlarla yolculuk ederler.

Onlar gönül ehlidirler.

Onlar mânâ yolunun erleridirler.

Onların yanına gittiğinizde derin bir maneviyat hissettirirler.

Onlarla oturduğunuzda gönlünüzde dünya kaygısı kalmaz.

Onlarla oturduğunuzda, varoluşu ve var edeni düşünmeye sevk ederler.

Gönüllere ilâhî aşk ekerler.

Sizi asla karamsarlığa sürüklemeler.

Korkutmazlar, ümit verirler.

Ayrı bir huzur verirler, moral verirler, sizi güçlü hissettirirler.

Güler yüzlüdürler, hizmet ehlidirler.

Çevresine hizmet ederler.

Onların sevindirici özelliği vardır.

Merhamet duyguları çok gelişmiştir.

Her varlığa merhamet üzere davranırlar.

Tüm sözleri, eylemleri, tüm düşünceleri sadece merhamet üzeredir.

“Biz seni âlemlere rahmet üzere gönderdik” âyetine mazhar olmuşlardır.

Rızayı ilâhîyi bilirler ve o rıza üzere hareket ederler.
Niçin yaratıldıklarını bilirler.
Şefkat doludurlar.
Tevâzu ve tenezzül içindedirler.
Gönülleri aşk doludur.
Çevresinde olanlara saygı ve sevgi içinde davranırlar.
Koruyucu özellikleri vardır.
Dedikodu bilmezler, zerre kadar zarar verme özellikleri yoktur.
Başkaları hakkında konuşmazlar, varlığın oluşunun özelliklerini konuşurlar.
Kimseyi üzmezler, kandırmazlar, kimseyi kullanmazlar.
Kimseye sesini yükseltmezler.
Onları kötüleler de, onlar kimseyi kötülemez.
Sövene dilsizdirler, dövene elsizdirler.
Çıkar için, makam için, şöhret için koşmazlar.
Hizmet için, birliktelik için, huzur için koşarlar.
İlimden fenden ayrılmazlar, çalışkandır, üretkendir.
Ârif olmayı tavsiye ederler, yâni ilim üzere hareket etmeyi tavsiye ederler.
Kötülükten uzak durmayı, kötülüğe engel olmayı tavsiye ederler ve bunun metodunu öğretirler.
Asla aslı olmayan bilgilerle; oyalanmazlar, oyalamazlar.
İnanç ayrımı yapmazlar.
İnsanların inançlarına, ibadetlerine, ibadethanelerine bakmazlar, sadece bedenlerin tecelli boyutuna bakarlar.
İnsanların sıkıntılarında yol gösterirler ve bu yol merhamet üzeredir.
Gayretlidirler, çalışkandır, üretkendir.
Cinsiyet üzere bakmazlar, ünsiyet üzere bakarlar.
Kibirleri asla yoktur.
Riyâ bilmezler.

Dünyanın neresinde bir kişi sıkıntı çekse, o sıkıntıyı hissederler ve onun için koşarlar.

İnsanların sırlarını dinlerler ve onlara yol gösterirler.

Gönüllere kodlamalar yaparlar.

Asla kendi şahsi çıkarları için yaşamazlar, hep başkalarına hizmet için koşarlar.

Geleceği şekillendirirler.

Hakka Sûresi 23: “Yakınlığı anlayıp kâmil olmuştur.”

Enbiyâ Sûresi 107: “Seni âlemlere rahmet olmaktan başka bir şey için göndermedik.”

Âl-i İmrân Sûresi 80: “Ve siz varlığın işleyişini anlamayı terk etmeyin, varlıktaki gücü anlayın, hakikatlere sınımsız sarılın ve hakikatleri bildirin ve kâmil kimseler olun.”

Nahl Sûresi 43: “Kâmil insanlar, bizi bildirmekten başka bir şey için açığa çıkmadı.”

Nûr Sûresi 37: “Hakikatlerin bilgilerini alıp vermede kâmil kişilerin dikkatleri dağılmaz ve onlar Allah’ın zikrinden ayrılmazlar ve her an Hakk’a bağlılık şuuruyla hareket ederler ve temizlenme içinde olup kendindekini paylaşırlar. Kâlblerinin dönmesinden her vakit çekinirler ve onlar bâsiret sahipleridir.”

YÛNUS EMREM

Yandın bittin aşk elinden
Aşk düşmedi hiç dilinden
Sevgi akar her hâlinden
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Hakk yoluna başın koydun
Mecnûn olup aşka doydun
Ölü iken diri oldun
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Gözü pınar olmuş akar
Gönlü aşkla arşa çıkar
Ten perdesin yakar yıkar
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Dost dilinden buldun beyan
Hakk vechini gördün ayan
Hakk sözünü Halk'a yayan
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Senin dilin kuş dilidir
Senin ilin dost ilidir
Gelen koku dost gülüdür
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Dağlar ile taşlar ile
Gökte uçan kuşlar ile
Aşkla koştun ilden ile
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Gönlün aşktan ayrı olmaz
Senin gözün nesne görmez
Hâlin nedir kimse bilmez
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Terk eyledin cümle işi
Hakk yoluna kodun başı
Gözün görmez yazı kışı
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Rüzgâr oldun esip gittin
Yağmur oldun yağıp gittin
Irmak olup akıp gittin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Miskin Yûnus bir çaresin
Her gönüle bir yâresin
Halk içinde bir pâresin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Bâtl şeyler eğri idi
Hakk'ın ilmi doğru idi
Odun sırrı bunlar idi
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Bâtl şeyi terk eyledin
Her varlığı kitâb bildin
Hakikati orda buldun
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Gönül Hakk'ın evi dedin
Gönül yıkma sakın dedin
Gönül yapmak maksat dedin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Aşk yolunda üşenmedin
Erenlerden usanmadın
Koştun durdun hiç bıkmadın
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Miskin olan er'dir dedin
Kibre düşme sakın dedin
Bize nice öğüt verdin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Gâfil öğüt alır değil
Hakk yoluna gelir değil
Hakk didarın görür değil
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Terk eyledin kıyl-ü kâl-i
Bu garibin nolur hâli
Yoldaş oldu sana Âli
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Kibir neymiş başın ezdin
Hırs evini bile bozdun
Allah Allah diye gezdin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Sen değilsin cahillerden
Yolun kaymaz ehillerden
Ayrılmazsın Kâmillerden
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Sen koşmadın dava için
Senin için sevi için
Koştun durdun huzur için
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Taptuk için dağlar aştın
Dere tepe sular geçtin
Rehber dedin onu seçtin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Miskin Yûnus Hakk'a erdi
Tüm kâmuyu yere serdi
Hakk cemâli onun derdi
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Hakk'a teslim olmuş özün
Hakk içindir senin sözün
Hakk'a olur senin nazın
Cânım pîrim Yûnus Emrem

İki cihan güneşisin
Âşıkların yoldaşısın
Hakk yolunun bir pîrisin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Sen Allah'ın bir kulusun
Dost bahçenin bülbülüsün
Âşıkların cân dilisin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Aşk gönlünde eser durur
Mâşuğuna akar durur
Sarmış seni yakar durur
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Leyla sensin Mecnun sensin
Şirin sensin Ferhat sensin
Aslı sensin Kerem sensin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Âşka kurban olan sensin
Âşka sadık olan sensin
Edeb nedir bilen sensin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Aşk şarabı içen sensin
Sarhoş olup gezen sensin
Hakk yolunda koşan sensin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Âşık kimse bildim demez
Hiç kimseyi câhil görmez
Hiç kimsenin âhın almaz
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Kâmillere varmak gerek
Bilmek için sormak gerek
Kulak verip duymak gerek
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Mûsâ gibi Hızır'ı bul
Sabırlı ol hikmeti bul
İki yetimin sırrını bul
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Düşün sende cân neyimiş
Damardaki kan neyimiş
Tahtı olan han neyimiş
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Bedenlerin Zâtı kimdir
Âlemlerin Şâhı kimdir
Tüm âleme Hâkim kimdir
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Allah sana senden yakın
Ben de varım deme sakın
Düşün nedir Hakka'l yakın
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Aşk şarabın içen bilir
Hakk'ta mânâ bulan bilir
Seni ancak âşık bilir
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Sen deryada umman oldun
Nûra erdin insan oldun
Halk'a çıktın bir kan oldun
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Mâşuk için verdin cânı
Makam geçtin bildin O'nu
Halk içinde gördün O'nu
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Hakk aşkından ayrılmazsın
Senlik benlik hiç bilmezsin
Gurur kibre hiç düşmezsin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Cennet derdin yoktur senin
Tâmu kaygın yoktur senin
Aşk yoludur dâvan senin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Küfür ehli mü'min olmaz
Âsi olur yola gelmez
Öğüt versen öğüt bilmez
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Bilmiş kişi söz dinlemez
Çok konuşur sükût etmez
Hakikat ne hiç aramaz
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Zalim kimse zulüm eder
Nice gönül kırar gider
Islah olmaz kavga eder
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Zalim olan insan olmaz
Davet etsen yola gelmez
Tende kalır câna ermez
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Sûret gören özü görmez
İblis olur secde etmez
Kibre düşer edeb bilmez
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Mü'min kimse şerik koşmaz
Teslim olur haddin aşmaz
Hakk yolundan asla şaşmaz
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Gönlü Hakk'a miraç eder
Gönül gözü seyir eder
Tenden geçer secde eder
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Cevher bulur umman içre
Hakk'ı görür âlem içre
Nûra erer iman içre
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Muhammed'e yoldaş olur
Hakk yolunda sırdaş olur
Her varlığa kardeş olur
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Yetimlere yol gösterir
Gönüllere aşk estirir
Kin nefreti hep bitirir
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Âşıklara öğüt verdin
İlme uyan bilir dedin
Âşık olan görür dedin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Aşkın ile mest olalım
Derdimize dem bulalım
Tenden geçip cân olalım
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Taştan çıkar türlü sular
Akar gider bâhre dalar
Bâhre dalan Tevhîd olur
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Kuru dava neymiş dedin
Mâna olsun yolun dedin
Hakk'a kurban olun dedin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Aşkın sana imam oldu
Dostun yüzü kıblen oldu
Cümle âlem câmin oldu
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Bir Mürşide varan oldun
Elin tutup tebliğ buldun
Hakk yoluna teslim oldun
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Ben bilmezem deyip sustun
Sen dövene elsiz oldun
Sen sövene dilsiz oldun
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Eyyüb oldun cefâ çektin
Sabır ile hikmet buldun
Sen şeytanı teslim aldın
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Mûsâ oldun Tûr'â çıktın
İsâ oldun göğ'e erdin
Furkân ile farka erdin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Sen kendinde Hakk'ı buldun
Senden içre Ben'e erdin
Ene sırrı neymiş bildin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Aşk eteğin tutmak gerek
Aşk yolunda olmak gerek
Aşka gönül vermek gerek
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Aşkın seni senden aldı
Senin gönlün mânâ buldu
Dünya derdin geri kaldı
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Aşk yolunda kıydın cânı
Sahibin kim bildin O'nu
Sen kendinde buldun O'nu
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Aşk duygusu yüce imiş
Gelir geçer değil imiş
Onu tadan bilir imiş
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Aşk duygusu dile gelmez
Gönüldedir yalan olmaz
Aşksız kimse bunu bilmez
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Hakikat ne bilmek gerek
Bu vücûddan geçmek gerek
Âriflerden olmak gerek
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Dünyayı sen elden bırak
Olma sen Hakk'tan ırak
Gönlün dâim desin yâ Hakk
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Cümle varlık Hakk yapısı
Senin tenin Hakk kapısı
Aşk içinde al nefesi
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Dünya derdi Hakk'tan eder
Kaygı tasa yoldan eder
Mal mülk hırsı aşktan eder
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Âşık koyar yola başı
Terk eylesin kamu işi
Teslim olur âşık kişi
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Haram lokma yiyenlere
Çalıp çarpıp giyenlere
Hürmet etme sen onlara
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Akıl başa hiç gelmedi
Gâfil Hakk'ı hiç bilmedi
Arayıp da hiç sormadı
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Bildim diyen mağrur olur
Benlik edip âsi olur
Hakk'ı bilmez müşrik olur
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Gâfil olma aç gözünü
Kem söz etme tut dilini
Tövbe eyle tut sözünü
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Hakk'ın emri gybet etme
Hiç kimseyle alay etme
Kanâat et haset etme
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Bülbül dhi  gle
Ku dilidir gelmez dile
Nazar Hakk'tan olur kula
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Ak gönlüne dt gider
Irmak oldu tatı gider
Kanat taktı uçtu gider
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Ak Sırat'ı geçti gider
Nice makam gördü gider
Nice sırra erdi gider
Cânım pîrim Yûnus Emrem

kiliği terk eyledin
Cn içinde câna erdin
Tüm kesreti Tevhîd ettin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

brhme millet oldun
Muhammed'e mmet oldun
Sen Allah'ın kulu oldun
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Nice perde açan oldun
Dost cemâli gören oldun
Hayran hayran bakan oldun
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Irmak olup akan oldun
Nice vadi geçen oldun
Vardın bahre dalan oldun
Cânım pîrim Yûnus Emrem

İçin dışın aşktır senin
Aşk iledir işin senin
Aşkla kaynar gönlün senin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Her kelâmı aşkla dedin
Muhammedî dille dedin
Gönüllere huzur verdin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Biz cânlara bir cân oldun
Âşkın ile bir nûr oldun
Yol gösterdin bir pîr oldun
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Senin elin ermez yâre
Aşk derdine yoktur çare
Gönlün oldu pare pare
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Evvel sensin âhir sensin
Cânlara cân olan sensin
Gönüllere giren sensin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Birlik yolu tutan sensin
İkiliği atan sensin
Dâim secde eden sensin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Halk'a hizmet eden sensin
Karşılıksız koşan sensin
Gönüllere giren sensin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Cebrail'le hikmet buldun
Mikâil'le hayat buldun
İsrâfil'le rûha erdin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Doğru nedir bulan oldun
Sen ummana dalan oldun
Hakk yolunda derviş oldun
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Derviş olan diri olur
Boş şeylerden beri olur
İlim irfan yolu olur
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Derviş olan Kâmil olur
Edeb hâli örnek olur
Gönlü huzur dolu olur
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Hiç kimseye hâkir bakmaz
Sözü tatlı gönül yıkmaz
Hakk yolunda asla bıkmaz
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Fitne kabın kıran olur
Riyâ nedir bilmez olur
Dedikodu etmez olur
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Sen yürüdün yâne yâne
Aşk boyadı seni kâne
Ne delisin ne divane
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Cânı Hakk'a kurban ettin
Tenden geçtin secde ettin
Tüm varlığın yağma ettin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Rûh sırrında Hakk'a erdin
Hem hazrette Halk'a erdin
Hakk'ı Halk'ta aynen gördün
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Âşık sensin sadık sensin
Ârif sensin Kâmil sensin
Garip sensin miskin sensin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Cân gözünle nazar ettin
Aşkla baktın seyran ettin
Bu âlemden aşkla geçtin
Cânım pîrim Yûnus Emrem

Cümle âlem Hakk'ın yüzü
Cümle yüzler O'nun yüzü
Yüzü Bir'dir Nûrdur yüzü
Cânım pîrim Yûnus Emrem

RECEP ENDER

Allah nedir arar idim
Nice soru sorar idim
Cevap neymiş sende buldum
Cânım Pîrim Recep Ender

Allah gökte sanır idim
Bende imiş senle bildim
Makam makam şâhit oldum
Cânım Pîrim Recep Ender

Aşk içinde hep aradım
Hakk yoluna tâlib oldum
Koştum gittim seni buldum
Cânım Pîrim Recep Ender

Gâfil idim sen öğrettin
Bilmez idim sen bildirdin
Âmâ idim sen gösterdin
Cânım Pîrim Recep Ender

Yetim idim kabul ettin
Gönlün açtın buyur ettin
İlm-i ledün beyan ettin
Cânım Pîrim Recep Ender

İki deniz buluştular
Birbirine karıştılar
Mürîd Mürşîd bir oldular
Cânım Pîrim Recep Ender

Susmak nedir sen öğrettin
Bâtıl sözler etme dedin
Edeb nedir sen bildirdin
Cânım Pîrim Recep Ender

Sabır neymiş sen öğrettin
İç yüzünü anla dedin
Hikmetine eriş dedin
Cânım Pîrim Recep Ender

Bilmişliği terk et dedin
Sakın kavga etme dedin
Sana düşman kindir dedin
Cânım Pîrim Recep Ender

Sükût eyle dinle dedin
Tefekkür et anla dedin
İlim yolun olsun dedin
Cânım Pîrim Recep Ender

Malı mülkü maksat sandım
Şan şöhreti makam sandım
Hırsa düştüm hep aldandım
Cânım Pîrim Recep Ender

Yalan şeyi doğru sandım
Cehaleti ilim sandım
Hep gaflete düşüp yandım
Cânım Pîrim Recep Ender

Taklit ettim mânâ bilmem
Sûret gördüm özü görmem
İlm-i ledün nedir bilmem
Cânım Pîrim Recep Ender

Beni bana sen döndürdün
Dıştan içe yol buldurdun
Adım adım yol aldırдын
Cânım Pîrim Recep Ender

Her öğüdün lütûf oldu
Edeb bulan yolu buldu
Yola uyan ârif oldu
Cânım Pîrim Recep Ender

Edeb bulan lütûf bulur
Bir Mürşide tâbi olur
İlme uyar ârif olur
Cânım Pîrim Recep Ender

Sen bizlere Mürşid oldun
Uygun gördün kabul ettin
Hakk yolunu sen bildirdin
Cânım Pîrim Recep Ender

Hakk yolunda elim tuttun
İlm-i Tevhîd tebliğ ettin
Bizi Hakk'a kurban ettin
Cânım Pîrim Recep Ender

Makâm makâm kapı açtın
Hakk ilminden sofrayı kurdun
Nice sırrı ikram ettin
Cânım Pîrim Recep Ender

Aşk içinde yol gösterdin
Hep bizlere emek verdin
Hiç bıkmadın izah ettin
Cânım Pîrim Recep Ender

Kâlbi zikir neymiş bildim
Zâkir Hakk'mış kâlben duydum
Hakk'ı Hakk'la zikir ettim
Cânım Pîrim Recep Ender

Fiil benim sanır idim
Fâil kimmiş senle bildim
Boyun eğdim teslim oldum
Cânım Pîrim Recep Ender

Cümle sıfat Hakk'ın imiş
Hayat benim değil imiş
Cümle âlem sıfat imiş
Cânım Pîrim Recep Ender

Vücûd benim sanır idim
Değil imiş senle bildim
Sahibine teslim ettim
Cânım Pîrim Recep Ender

Rûh üflendi Âdem doğdu
Cümle âlem câmi oldu
Bütün varlık secde etti
Cânım Pîrim Recep Ender

Muhammed'im nûrla doğdu
Cümle âlem nûrla doldu
Halk'ın sırrı zâhir oldu
Cânım Pîrim Recep Ender

Cemler cemi Tevhîd oldu
İnsan sırrı şimdi doğdu
Gönül şirkten hâlâs oldu
Cânım Pîrim Recep Ender

Ehâd vâhid Allah imiş
O'ndan gayrı olmaz imiş
İnsan olan bunu bilmiş
Cânım Pîrim Recep Ender

Hakk'a eren Halk'a çıktı
Halk'ta Hakk'a nazar kıldı
Secde sırrı işte buydu
Cânım Pîrim Recep Ender

İlme'l yakîn eren oldu
Hakk'al yakîn gören oldu
Aynel yakîn olan oldu
Cânım Pîrim Recep Ender

Hakk'tan Halk'a ulûhiyet
Halk'tan Hakk'a ubûdiyet
Sırr-ı Tevhîd samimiyet
Cânım Pîrim Recep Ender

Kul makamı ubûdiyet
Hakk makamı ulûhiyet
Bir görmektir teslimiyet
Cânım Pîrim Recep Ender

Âşık olan Ferit olur
Mü'min olur Sâlih olur
Onun gönlü mecnun olur
Cânım Pîrim Recep Ender

Âşık kimse rahmet ehli
Saygı sevgi şefkat ehli
Halk'a koşar hizmet ehli
Cânım Pîrim Recep Ender

Hiçbir şeyi âbes görmez
Hiç kimseye hâkir bakmaz
Hikmet ehli gâfil olmaz
Cânım Pîrim Recep Ender

Hakk yolunda Hızır gerek
Hikmet için sabır gerek
Yetimlere Recep gerek
Cânım Pîrim Recep Ender

Gariplere Hızır oldun
Hakk yolunda ilim sundun
Hakk'a nice kapı açtın
Cânım Pîrim Recep Ender

Koşup geldik sofrayı kurdun
Peynir ekmek zeytin sundun
Önce açlık bitsin dedin
Cânım Pîrim Recep Ender

Gönül açtı sen doyurdun
Hiç sormadan izah ettin
Gönülleri tatmin ettin
Cânım Pîrim Recep Ender

Kâlbimize mürîd oldun
Ne istesek hemen sundun
Bize bizden yakın oldun
Cânım Pîrim Recep Ender

Varlık cânlı bir kitâbdır
Ordan oku bir âdâbdır
Boyun eğmek bir edebtir
Cânım Pîrim Recep Ender

Hep ilimden okudun sen
İlmik ilmik dokudun sen
Görmez idik gösterdin sen
Cânım Pîrim Recep Ender

İkiliği bir eyledin
Senlik benlik terk et dedin
Hakk'tan gayrı görme dedin
Cânım Pîrim Recep Ender

Bir gaflete batmışız biz
Yalan şeye uymuşuz biz
Nice kibre düşmüşüz biz
Cânım Pîrim Recep Ender

Dünya dilin yoktur senin
Her kelâmın Hakk'tır senin
Gönlün aşkla dolu senin
Cânım Pîrim Recep Ender

Âdem dedim cânın dedin
Havva dedim tenin dedin
Resûl Nebî sende dedin
Cânım Pîrim Recep Ender

Hâbil hissi rahmet idi
Kâbil öfke hâli idi
Şit kâbili ıslah etti
Cânım Pîrim Recep Ender

Cümle âlem bir derslane
İdris okur tane tane
Tüm bedenler Hakk'a hane
Cânım Pîrim Recep Ender

Vücûd Nûh'un gemisidir
Hem dışıldır hem erildir
Nice sırlar kapısıdır
Cânım Pîrim Recep Ender

Hûd'un yolu hidâyettir
Bütün her şey bir âyettir
Hakk'tan gelen inâyettir
Cânım Pîrim Recep Ender

Sâlih Hakk'ta salâh buldu
Deve sırrı beden idi
Teslim oldu ıslah oldu
Cânım Pîrim Recep Ender

İbrâhîm'dir rahîm sırrı
İsmâil'dir kurban sırrı
Gönüllerdir Kâbe sırrı
Cânım Pîrim Recep Ender

İbrâhîm'dir ortak ata
Kavmi tapar idi puta
Yıktı geçti çata pata
Cânım Pîrim Recep Ender

İbrâhîm ol Rabb'i ara
Sor soruştur göğü tara
Dön kendine cânda ara
Cânım Pîrim Recep Ender

İsmâil kim sor soruştur
Kurban olmak ne araştı
Şeytan sende uzaklaştı
Cânım Pîrim Recep Ender

İyi tanı Lût kavmini
Düştükleri günahını
Helâk olan hanımını
Cânım Pîrim Recep Ender

İbrâhîm'e İshâk geldi
Gönüllere müjde oldu
İshâk Sâlih bir kul oldu
Cânım Pîrim Recep Ender

Yâkûb Kenan diyarıdır
Oğul Hakk'ın sıfatıdır
Yûsuf cânın şiârıdır
Cânım Pîrim Recep Ender

Yûnus'u bir balık yuttu
Gönül ona kapı açtı
Hakk'ı bildi tenden geçti
Cânım Pîrim Recep Ender

Eyyûb sırrı ayıplardı
Ayıbından geçen Er'di
Şeytanını teslim aldı
Cânım Pîrim Recep Ender

Lokman olan şifâ buldu
Şifâ bulan şifâ verdi
Hakk yolunda tabib oldu
Cânım Pîrim Recep Ender

Şuâyb Hakk'ın şuâsıdır
Hakk'ın ulvî asâsıdır
Varoluşun yasıdır
Cânım Pîrim Recep Ender

Mûsâ sudan aktı geldi
Firavunu yıktı geldi
On emirle çıktı geldi
Cânım Pîrim Recep Ender

Hârûn O'na yoldaş oldu
Aşk lisânı kelâm oldu
Hakk yolunda kardeş oldu
Cânım Pîrim Recep Ender

Dâvûd olan davet buldu
Kendisiyle dava gördü
Nice gaflet sona erdi
Cânım Pîrim Recep Ender

Süleyman'ım doğdu şimdi
Selâmete erdi şimdi
Gönül İslâm oldu şimdi
Cânım Pîrim Recep Ender

Zekeriyâ zikrullahtır
Zâkir olan ancak Hakk'tır
Cümle âlem bismillahtır
Cânım Pîrim Recep Ender

Hayat Hakk'ın sıfatıdır
Diri olan ancak O'dur
Yahya sırrı işte budur
Cânım Pîrim Recep Ender

Bâkir olan Meryem oldu
Oğlu İsâ ondan doğdu
Rûh makamı lütûf oldu
Cânım Pîrim Recep Ender

Çarmıh sırrı fenâfillah
İsâ sırrı bekâbillah
Hakk tenzihtir subhanAllah
Cânım Pîrim Recep Ender

Muhammed'im nûrdan doğdu
Tüm âleme rahmet oldu
Şeriâtın sırrı buydu
Cânım Pîrim Recep Ender

Îsâ sırrı senin rûhun
Muhammed'dir senin nûrun
Kelâm Mûsâ dilin Hârun
Cânım Pîrim Recep Ender

Hakk sevgisi duygun olsun
Gönlün rahmet üzre olsun
Yolun ancak birlik olsun
Cânım Pîrim Recep Ender

Hakk'tan gayrı bir söz etme
Hakk'tan gayrı bir şey görme
Hakk'tan gayrı bir şey bilme
Cânım Pîrim Recep Ender

Sakın Hakk'a ortak koşma
Müşrik olup haddin aşma
Öğütlerden sakın şaşma
Cânım Pîrim Recep Ender

Tevhîd Hakk'ın birliğidir
Gönüllerin dirliğidir
Yaratanın has dinidir
Cânım Pîrim Recep Ender

Hakk sırrını bilen bilir
Sana yakın olan bilir
Senden tebliğ alan bilir
Cânım Pîrim Recep Ender

Oku dedi Kur'ân'da Hakk
Dön yönünü kendine bak
Tefekkür et dedi mutlak
Cânım Pîrim Recep Ender

Gerek hayır gerekse şer
Bedenlerde fâil işler
Kula ait hep ameller
Cânım Pîrim Recep Ender

Şer Allah'a ait deme
Bil gerçeği şirk işleme
Zulüm edip haddin aşma
Cânım Pîrim Recep Ender

Âşıkların yâranısın
Gönüllerin gülşenisin
Muhammed'in evladısın
Cânım Pîrim Recep Ender

İlm-i Tevhîd yolun oldu
Arayanlar seni buldu
Hakk'ın ilmi tebliğ oldu
Cânım Pîrim Recep Ender

Hûd Sûresi âyetini
Dosdoğru ol bil haddini
Kıymet bildik öğüdünü
Cânım Pîrim Recep Ender

Hakk yolunda edeb gerek
Hakk'a âşık olmak gerek
Aşk yolunda sâdık gerek
Cânım Pîrim Recep Ender

Âşık olan beri gelsin
Boyun eğip teslim olsun
Pîr elinden tutan olsun
Cânım Pîrim Recep Ender

Hakk yolunda yol gösterdin
Hakk'a nazar sen ettirdin
Halk'ta Hakk'ı seyrettirdin
Cânım Pîrim Recep Ender

Senin gönlün aşka düşmüş
Hasan Fehmi yol göstermiş
Hakk yolunda Pîrin olmuş
Cânım Pîrim Recep Ender

Hakk yolunun Mürşidisin
Muhammed'in yolu sensin
Yetimlere bildirensin
Cânım Pîrim Recep Ender

Âşık olan yolu bulur
Hikmet ona nasip olur
Hâlis olan seni bulur
Cânım Pîrim Recep Ender

İlm-i Tevhîd erenleri
Hak yolunun rehberleri
Hakk bilinsin tek dertleri
Cânım Pîrim Recep Ender

İki bin beş senesinde
Haziranın on birinde
Saat on dört otuz birde
Hakk'a döndün Cânım Pîrim

Gönüllere defnolundu
Nice sözü öğüt oldu
Güzel hâli örnek oldu
Cânım Pîrim Recep Ender

Gayret ettin aşk yolunda
Hiç bıkmadın Hakk yolunda
Koştun gittin yâr yolunda
Cânım Pîrim Recep Ender

Hakk yolunda Rehber gerek
Bir er olan Recep gerek
Menzil için Gönül gerek
Cânım Pîrim Recep Ender

Ender gibi er bulunmaz
Yûnus gibi aşk bulunmaz
Ender, Yûnus anlatılmaz
Cânım Pîrim Recep Ender

Şol hazrete varanlara
Muhammed'e erenlere
Selâm olsun görenlere
Cânım Pîrim Recep Ender

Kâbe Kavseyn ev edna'ya
Ol sidreti müntehasya
Varan erdi ol mânâya
Cânım Pîrim Recep Ender

Kâlb nûrlanır zikir ile
Hakk bilinir fikir ile
Huzur gelir şükür ile
Cânım Pîrim Recep Ender

Kulluk nedir bilenlere
Hakk'a şükür edenlere
Selâm olsun erenlere
Cânım Pîrim Recep Ender

Erenlerin yolu aşktır
Hep halleri temiz paktır
Nazarları dâim Hakk'tır
Cânım Pîrim Recep Ender

TARİFİ YOK

Gönül aşktan tutuştu, kanat açtı mânâya
Nice perdeler geçti, bu aşkın tarifi yok

Gönül yandı kor oldu, beden Hakk'ta yok oldu
Kalmadı gayrı bir şey, bu aşkın tarifi yok

Aşk bahrinde eridim, gayrı geri dönmezem
Gönlüm çağlayan gibi, bu aşkın tarifi yok

Huzurum aşktır benim, başka duygu bilmezem
Kuş misali uçarım, bu aşkın tarifi yok

Yârin yüzü göründü, her yer nûra büründü
Gönül cennete erdi, bu aşkın tarifi yok

Hakk'tan himmet sunuldu, kesret vahdete erdi
Lâ ilâhe illâ Hû, bu aşkın tarifi yok

EYLEDİ

Aşk ateşi kül eyledi
Bir cânana kul eyledi
Gönül O'na secde etti
O'nu bana cân eyledi

Aşkı beni şâd eyledi
Her şeyiyle yâr eyledi
Cümle yollar O'na çıktı
Beni O'na yol eyledi

Ölü idim hayy eyledi
Beşer idim Sîn eyledi
Perde açtı buyur etti
Nice sırrı bahş eyledi

Beni aşka râm eyledi
Tüm gönlümü sel eyledi
Aşktan sundu nice kadeh
Aşkı bana nûş eyledi

Başka söze lâl eyledi
Aşk dilinden hep söyledi
Gönül başka bir şey duymaz
O söyledi ben dinledi

LEYLETÜ'L KADR

Leyletü'l Kadr lütûftur, seyrü sülûk etmektir
Hakk'a gafil olmamak, Hakk'a şâhit olmaktır

Beden mülkünden geçmek, cân mülküne ermektir.
Leyletü'l kadr sırrında, Hakk'ta fâni olmaktır.

Hakk'ın Zâtı görünür, bütün cümle varlıktan
Hakk'a vuslat etmektir, Hakk'da bekâ bulmaktır.

Rûh makamı açılır, nüzûl eder melekler
O'ndan gayrı görmemek, Halk'ta Hakk'a ermektir.

Fecr vakti nasip olur, gönülde güneş doğar
Leyletü'l kadr makamı, Hakk'a teslim olmaktır.

İslâm makamı budur, selamete ermektir
Bayram eder gönüller, Sâlih insan olmaktır.

UZAK DURMAKTIR

Oruç uzak durmaktır, nice fenâ hallerden
Gönlü ıslah etmektir, Allah'a şirk koşmaktan

Oruç uzak durmaktır, dedikodu giybetten
Uzak eyle dilini, kötü sözler etmekten

Oruç uzak durmaktır, gurur kibir benlikten
Kibir büyük günahdır, uzak dur hor görmekten

Doğru yoldan ayrılma, uzak dur hurâfeden
Oruç uzak durmaktır, yalan sözler etmekten

Hiç kimseyi aldatma, uzak dur kul hakkından
Oruç uzak durmaktır, kul hakkına girmekten

Oruç uzak durmaktır, kâlb kırıp incitmekten
Kâlb Allah'ın evidir, uzak dur kâlb kırmaktan

Oruç mânâ bulmaktır, kâmil insan olmaktır
İyilik et herkese, uzak dur zalimlikten

GELDİ GEÇTİ

Kimi doktor kimi aktar
Kimi çiftçi kimi paytar
Koştu durdu hizmet etti
Bu dünyadan geldi geçti

Kimi terzi kimi berber
Kimi ulak kimi rehber
Koştu durdu hizmet etti
Bu dünyadan geldi geçti

Kimi müdür kimi memur
Kimi işçi kimi mimar
Koştu durdu hizmet etti
Bu dünyadan geldi geçti

Kimi nalbur kimi yemci
Kimi kumcu kimi camcı
Koştu durdu hizmet etti
Bu dünyadan geldi geçti

Kimi saraç kimi sarraf
Kimi hamal kimi esnaf
Koştu durdu hizmet etti
Bu dünyadan geldi geçti

Kimi baba kimi anne
Kimi dede kimi nine
Koştu durdu hizmet etti
Bu dünyadan geldi geçti

Kimi sucu kimi sütçü
Kimi garson kimi aşçı
Koştu durdu hizmet etti
Bu dünyadan geldi geçti

Gel kardeşim gâfil olma
Sen dünyaya esir olma
Ecel gelir hiç unutma
Nice Kral geldi geçti

Ecel haktır elbet gelir
Beden bir gün toprak olur
Rûhun Hakk'a rücû olur
Nice garip geldi geçti

SAKINDIN

Niyet ettin oruca, misak verdin Allah'a
Oruç tuttun sakındın, O'na ortak koşmadın

O'ndan gayri yok imiş, oruç sırrı bu imiş
Ben demekten vazgeçtin, gizli kibre düşmedin

Oruç tuttun sakındın, gurur kibir benlikten
Teslim oldun Allah'a, O'ndan gayri görmedin

Ekber olan Allah'mış, kibir büyük günahmış
Gönlün oruca erdi, kimseye hor bakmadın

Nice makamlar geçtin, nazar ettin Allah'a
Artık gönül yıkmadın, kul hakkına girmedin

Oruç tuttun arındın, benlik denen günahattan
Mânâ buldu orucun, secde ettin dönmedin

BİL

Oruç urûc etmektir, Hakk'a teslim olmaktır
Kalma beden mülkünde, vücûdun Zâtını bil

Oruç imsak vermektir, imsak mîsâk sırrıdır
Sen de söz ver Allah'a, vücûdun Zâtını bil

Oruç mânâ bulmaktır, Hakk sırrına ermektir
Hakk'a şâhit olmaktır, vücûdun Zâtını bil

Oruç kibri terk etmek, benlikten arınmaktır
Terk eyle ben demeyi, vücûdun Zâtını bil

Vücûdun Zâtı Allah, senin benim değildir
Oruç vuslat etmektir, vücûdun Zâtını bil

Oruç birlik sırrıdır, kalma senlik benlikte
Kesret Hakk'ın vahdeti, vücûdun Zâtını bil

Oruç kendin bilmektir, Hakk'ta fâni olmaktır
Lâ mevcûde illâ Hû, vücûdun Zâtını bil

ÂRIFLER

Ârifler Hakk yoluna, aşkla tâbi oldular
Hakk'a boyun eğdiler, nice hikmet buldular

Görünen her varlığı, canlı kitap bildiler
Tevrat, İncil, Kur'ân'ı, hep kendinde buldular

Bâtılı terk ettiler, ilme tâbi oldular
Bir tefekkür içinde, Hakk'a şâhit oldular

İlim irfan yolunda, nice makam gördüler
Kibri haram bildiler, hepsi ıslah oldular

Kulluk nedir bildiler, Hakk'a kulluk ettiler
Halk'a ezan oldular, Hakk'ı tebliğ ettiler

Hakk yolunda Ârifler, rahmet ehli oldular
Gece gündüz koştular, Halk'a hizmet ettiler

RAMAZAN GELDİ

İşte Ramazan geldi, mânâ bulsun orucun
Şerik koşma Allah'a, beden orucu budur

Oruç uzak durmaktır, gurur kibir benlikten
Her türlü kötülükten, orucun sırrı budur

Zalimlik etme sakın, zulüm etme kimseye
İslah eyle kendini, orucun emri budur

Temiz eyle aklını, nice yalan şeylerden
Uzak dur hurâfeden, aklın orucu budur

Hakk sana kulak verdi, O'nun zikrini işit
Dedikodu işitme, kulak orucu budur

Kimseyi çekiştirme, dedikoduyu terk et
Kem sözlerden uzak dur, dilin orucu budur

Varlığı sûret sanma, varlığın özünü gr
Sakin kalma sûrette, gözün orucu budur

Kazancın hell olsun, beslen hell Őeylerle
Haram sokma ağzına, ağzın orucu budur

Eller tutunmak için, tutun Hakk'ın ilmine
Sakin ilimden kopma, elin orucu budur

Gurur kibir benlikten, öfke hiddet nefretten
Uzak dur hep bunlardan, beynin orucu budur

Nice kötü duygudan, nice kem düşünceden
Sıyrıl arın hepsinden, kâlbın orucu budur

Temiz eyle gönlünü, Hakk yoluna teslim ol
Her an Hakk'a nazar et, gönlün orucu budur

Kibir senin düşmanın, düşmanını ıslah et
Oruç bunun içindir, orucun sırrı budur

Hakk yoluna adım at, dünyaya esir olma
Her an Hakk yolunda koş, orucun yolu budur

Ramazan kadrin olsun, gönlün mânâlar bulsun
Oruç gönlün miracı, miracın sırrı budur

İşte Ramazan geldi, Allah nedir bilelim
O'na şâhit olalım, orucun sırrı budur.

HEVES DEĞİL

Aşk duygusu heves değil
Yanar gider söner değil
Hakk'ın ulvî bir lütfüdür
Huzur verir cefâ değil

Aşk ateşi kurban eder
Cânı Hakk'a teslim eder
Cümle yollar O'na çıkar
Kurban olmak insan eder

Âşka eren Mansur olur
Enel Hakk'ta sırrı bulur
Her nereye dönse bile
Hakk vechini görür olur

Âşk duygusu sâfi eder
Kâlbi sarar Mecnun eder
Cân şehrine kapı açar
Başka bir şey görmez eder

İRFÂN EHLİ

İrfân ehli namazdadır
Dâim Hakk'a niyazdadır
Her nereye baksa bile
Gönlü Hakk'a nazardadır

Onun gönlü seccadedir
Dâim Hakk'a secdededir
Gönlü Hakk'a teslim olmuş

Aşk içinde semâdadır
İrfân ehli huzurdadır
Sûret görmez mânâdadır
Onun yolu Hakk yoludur

Hakk'ın ulvî nûrundadır
Enel Hakk'ın sırrındadır
Halk'ta Hakk'ın seyrindedir
Hakk'tan gayrı bir şey görmez
Hakk'ın nice lütfündadır

NÛRUNDAN

Bir aşk düştü gönlüme, mecnûn oldum aradım
Kapı açtım mânâyâ, aşkın ulvî yolundan

Hakk'ı bilmek istedim, tuttum Mürşit elinden
Sükût ettim dinledim, tebliğ buldum dilinden

İlm-i ledün yolunda, terk eyledim kendimi
Nice lütfa kavuştum, Hakk'ın ulvî ilminden

Rabbim nasip eyledi, nice sırra eriştim
Hakk vechini gösterdi, sûretlerin ardından

Vücûd-u mutlak O imiş, gayrı vücûd yok imiş
Vücûd ne imiş bildim, O'nun kendi Zâtından

Hakk rûhundan üfledi, Âdem'i halk eyledi
Cümle âlem var oldu, O'nun kendi rûhundan

Evvel âhir O imiş, zâhir bâtın O imiş
Halk'ta Hakk'ı seyrettim, O'nun kendi nûrundan

BULUNDUM

Gönlüm Hakk'ı aradı, kapı kapı dolandım
Hakk'ı görmek istedim, gece gündüz arandım

Kimi bulsam dinledim, tatlı dile aldandım
Doğru nedir bilmedim, Hakk dediler inandım

Gönlüm tatmin olmadı, sual ettim aradım
Şâhit olmak istedim, gerçek nedir aradım

Herkes bir yol edinmiş, fırka fırka bölünmüş
Herkes farklı anlattı, ben yolumu aradım

Bir Kâmil bul dediler, Kâmil kimse aradım
Kâmil kimdir bilmedim, sabır edip bekledim

Senin gönlün uygunsaydı, seni bulur dediler
Delil geldi götürdü, Hızır ile buluştum

Hakk yolunu bildirdi, beni bana döndürdü
İlim içre yol aldım, tövbe ettim arındım

Nice makâm açıldı, Hakk yüzünü gösterdi
İki deniz buluştu, kayıp idim bulundum

KÂBEM

Senin vechin her yer imiş
Yerler gökler evin imiş
Nere dönsem Zâtın imiş
Bütün her yer Kâbem oldu

Gizli değil zâhir imiş
Zâhirde de bâtn imiş
Zâhir bâtn kendi imiş
Cümle âlem Kâbem oldu

Varlık O'ndan gelir imiş
O'ndan ayrı değil imiş
Yine O'na döner imiş
Cümle varlık Kâbem oldu

Şekil veren kendi imiş
Şekil alan kendi imiş
Öz nûrundan Halk eylemiş
O'nun nûru Kâbem oldu

Tüm sûretler sûre imiş
Cümle varlık âyet imiş
Cümle âlem Kur'ân imiş
Canlı Kur'ân Kâbem oldu

Her varlıkta fâil imiş
Cümle sıfat O'nun imiş
Vücûdların Zâtı imiş
Zâtı benim Kâbem oldu

Cümle âlem câmî imiş
O câmîde İmam imiş
Cümle varlık secdedeymiş
İmam benim Kâbem oldu

KIRMA

Kırma insan gönlünü, gönül Hakk'ın evidir
Başka yerde arama, gönül O'nun yeridir

Yıkma insan gönlünü, gönül yıkan zalimdir
Zalim olan duygusuz, onun yeri ateştir

Kimseye kem söz etme, sakın gönül incitme
Gönül incitir isen, sana huzur haramdır

Secde sırrı gönüldür, gönül cânlı Kâbedir
Sakın yıkma Kâbeyi, Kâbe yıkan zâlimdir

Gönül Hakk'ın bahçesi, sakın yıkma bahçeyi
Gönül yıkan kimseden, Allah hoşnut değildir

Gönül kırmak kolaydır, maksat gönül yapmaktır
Aşk ehli gönül yapar, gönül kıran değildir

Dilinde şefkat olsun, her hâlinde merhamet
Gönül yıkma incitme, yıkan insan değildir.

İNSANDIR

Kadın erkek ayırma, bil ki hepsi bir cândır
Hepsi Hakk'ın kuludur, kadın erkek insandır

Hâkir bakma kadına, bil ki o bir anadır
Bir cân taşır rahminde, cânın sırrı cânandır

Sokakta gördün onu, ona şehvâni bakma
Ya senin bir bacındır, ya sevgili anandır

Hakk rûhundan üfledi, eş olarak yarattı
Kadın erkek eşittir, eşit görmek imandır

Onun rûhu yok deme, o da Hakk'ın rûhudur
Hakk nûrundan yarattı, o rahîmi rahmândır

El kaldırma kadına, kırma sakın kâlbini
İnsanın anasıdır, onun gönlü nûrdandır

GEREK

Aşka erişen gönül, yanıp tutuşsa gerek
Aşka kapılıp gitse, kendinden geçse gerek

Aşk duygusu gelince, akıl tutulsa gerek
Allah'ın o lûtfuna, beden kapılsa gerek

Gönlünde esen rüzgâr, yolunda koşsa gerek
Sadece O'nu bilse, gayrı bilmesek gerek

Gözleri aşka dönük, başka görmese gerek
Aşkına secde etse, O'na kul olsa gerek

Gönül muhabbet dolu, ondan söylese gerek
Gönül çağlayan olmuş, her yere taşsa gerek

Âşık olan mecnûndur, divane olsa gerek
Yönü hep aşka dönük, huzurda dursa gerek

DERDİN NEDİR

Namaz kıldın cennet için
Zekât verdin malın için
Oruç tuttun nefsin için
Sor kendine derdin nedir

Dua ettin kendin için
Yardım ettin sevap için
Zikir ettin huzur için
Sor kendine derdin nedir

Bunları yap emir dedin
Bunlar haram yasak dedin
Hikmeti ne hiç bilmedin
Sor kendine derdin nedir

Senin derdin cennet midir
Hûri gılman şehvet midir
Dolu dolu kadeh midir
Sor kendine derdin nedir

BİTECEK

Yaşam akıp gidiyor, ömür bir gün bitecek
Nice nice bedenler, toprak olup gidecek

Her gün selâ verilir, beden defin edilir
Ecel Hakk'ın kaderi, ecel mutlak gelecek

Gözler baktı seyretti, renkleri ne güzeldi
Işıl ışıl o gözler, gün gelip kapanacak

Bebek idin büyüdün, zaman geçti yaşlandın
Yaşam dolu bedenler, hareketsiz kalacak

Ölüm denen hakikat, hangi eve girmedi
Dünyaya gelen herkes, gün gelip cân verecek

Cânın sahibi Allah, elbet O'na dönecek
Kullu nefsin zaikât, ten ölümü tadacak

Gel kendine ârif ol, vücûdun Zâtını bil
Mâlikül mülk Allah'tır, ömrün bir gün bitecek

KİMDİR

Vücûd senin sanırsın, benim der aldanırsın
Senin vücûd mülkünün, düşün Mâliki kimdir

Benim filim dersin, fiil senin sanırsın
Senin vücûd şehrinin, düşün Fâili kimdir

Benim hayatım dersin, bir gaflete düşersin
Sende cümle varlıkta, düşün Hayy olan kimdir

Senin vücûd varlığın, sıfatlarla donanmış
Cümle âlem sıfattır, sıfat sahibi kimdir

Vücûdun bir gölgedir, hep gölgede kalırsın
Kaldır başını bir bak, gölgenin Zâtı kimdir

Her şey her en fânidir, Zâtı mutlak bâkidir
O'ndan gayrı bir şey yok, düşün görünen kimdir

Hakk rûhundan üfledi, kendinden var eyledi
Sakin kalma sûrette, sûreti tutan kimdir

*10 Kasımda Hakk'a yürüyen,
Anadolu Erenlerinden olan Atatürk'e İthafen.*

NÂCİZ VÜCÛDUM

Benim nâciz vücûdum, elbet toprak olacak
Benim güzel Türkiyem, ilelebet kalacak

Benim size mirasım, bilim ve fen olacak
Gençlik ilme koşacak, akıl rehber olacak

Gerçek mürşit bilimdir, hakikat sırrı fendir
Bilim nerede ise, koşup ordan alacak

Maksat ilim bilmektir, hakikati görmektir
İlme tâbi olanlar, Kâmil Mürşid olacak

Gençliğe sahip çıkın, müspet fikir veriniz
İlim irfan yolunda, ülke şaha kalkacak

Gençlik tembel olamaz, ilimden ayrılamaz
Türk milletin gençliği, hep çalışkan olacak

Millet çalışkan olmalı, vatan için koşmalı
Vatan için çalışan, hep bahtiyar olacak

Millet birlik olmalı, dâim özgür kalmalı
Senlik benlikte değil, bizlik şîâr olacak

Adım Mustafa Kemal, ben de fâni biriyim
Benim güzel Vatanım, dâim özgür kalacak

Benim nâciz vücûdum, elbet toprak olacak
Benim cânım Türkiyem, hep payidar kalacak

ASLI NEDİR

Nice soru gönlümde, bilen varsa bildirsin
Varlık nasıl var oldu, varoluş sırrı nedir

Hayat denen gerçeği, inkâr etmek mümkün mü
Hava toprak su ateş, hayatın sırrı nedir

Hidrojen yanıcıdır, oksijen yakıcıdır
Birleşirler su olur, birleşim sırrı nedir

Çeşit çeşit varlıklar, nice şekil bulmuşlar
Hepsi nasıl oluştu, bu şekli veren kimdir

İnsan geldi dünyaya, kadın erkek olarak
İnsan nasıl var oldu, bizi var eden kimdir

Kimi insan sâlihtir, kimi gaddar zalimdir
Hâbil kâbil duygusu, insana veren kimdir

Bebek doğdu anneden, büyüyüp de geliştii
Doğan elbet ölecek, ölüm sonrası nedir

Bak gör düşün sorgula, merak eden sorgular
Akıl eden öğrenir, varlığın aslı nedir

AŞKTAN SUNDULAR

Gönlüne aşk düşenler, aşka esir oldular
Aşk yolunda koştular, Hakk'a nazar kıldılar

Bir divana vardılar, aşka boyun eğdiler
Aşkta fâni oldular, aşk ile cân buldular

Rüzgâr olup estiler, bulut olup ağdılar
Rahmet olup yağdılar, bir deryaya daldılar

Çiçek olup açtılar, aşk kokusu yaydılar
Bülbül olup öttüler, aşk diline erdiler

Ten mülkünden geçtiler, dost cemâli gördüler
Aşka kanat çırpıtılar, aşkta vücûd buldular

Aşk nârında yandılar, aşk kevseri tattılar
Aşk sâkisi oldular, dâim aşktan sundular

SENİ BEKLER

Gönlün aşka düştü ise
O duyguyu tattın ise
Aşk gözüyle gördün ise
Nice lütûf seni bekler

Aşk yolunda oldun ise
Nice perde açtın ise
Nice makâm geçtin ise
Nice sırlar seni bekler

Aşka düşüp yandın ise
Sen kendinden geçtin ise
Mecnûn gibi oldun ise
Aşk cemâli seni bekler

Aşktan sarhoş oldun ise
Rüzgâr olup estin ise
Yağmur olup yağdın ise
Nice rahmet seni bekler

Hâlden hâle girdin ise
Aşk diline erdin ise
Gözün gayrı görmez ise
Aşk cenneti seni bekler

Aşka miraç ettin ise
Tenden cândan geçtin ise
Bir gönüle girdin ise
Cân-ı Cânan seni bekler

İNCİ MERCAN

Hakk'ın mânâ deryası, inci mercan doludur
Ancak ona dalanlar, inci mercan buldular

O mânâyı deryaya, beden ile dalınmaz
Bedeni terk edenler, nice lütûf buldular

Sûret Hakk'ın kapısı, ardı Hakk'ın deryası
O deryaya dalanlar, Hakk'a şâhit oldular

Varlık sûret değildir, özü mânâ doludur
O sûrette kalanlar, ancak iblis oldular

Deryaya dalmak için, tertemiz olmak gerek
Hakk'ta fâni olanlar, o deryaya daldılar

O deryaya dalanlar, Hakk'ı zâhir gördüler
Halk sırrına erdiler, Hû illâ Hû dediler

ÖLDÜRME

Kur'ân dedi öldürme, gâfil onu duymadı
Oysa Kur'ân okudu, ona asla uymadı

Kendi çıkarı için, yakıp yıktı mahvetti
Elletti haram Allah, yasak nedir bilmedi

Tevrat'ın on emrinde, insanlığa sunuldu
Hiç kimseyi öldürme, gaddar onu duymadı

Kibir ehli kinlendi, acımadan saldırdı
Mûsâ'yı hiç duymadı, Tevrat'a hiç uymadı

İncil dedi öldürme, hiç kimseye zulmetme
Zalim onu duymadı, İncil'e hiç uymadı

Gözleri kan bürüdü, kâfir dedi saldırdı
İsâ sevgi boyutu, o sevgiye uymadı

Mûsâ İsâ Muhammed, hepsi İslâm ehliydi
Onlar rahmet Sultanı, zalim İslâm olmadı

Zalimin imanı yok, o kendine inandı
Hakk'a şâhit olmadı, İslâm nedir bilmedi

Zulüm eden zalimdir, zalim İslâm değildir
Zalim Hakk'ı duymadı, Hakk yolunda olmadı

Hakk'ın yolu rahmettir, herkese bir şefkâttir
Zalim Hakk'ı bilmedi, o rahmete ermedi

MİSKİ AMBER

Hakk'ın kokusu geldi, bedenler fâni oldu
Nûr gömleği giyildi, gönüller mânâ buldu

Yûsuf'tan gömlek geldi, Yâkûb onu giyindi
Görmeyen gözler gördü, beden nûra gark oldu

Yâkûb kokuyu duydu, deli divane oldu
Yâkûb Yûsuf'a koştı, tüm aile cem oldu

Yûsuf'tan gelen koku, Yâkûb'a lûtûf oldu
O kokuya erenler, secdede bekâ buldu

Baş gözü sûret görür, gönül ardını görür
Gönül nûra erince, gönül bâsiret buldu

Hakk rûhundan üfledi, Halk'ta Zâtı göründü
Hakk'ın kokusu neymiş, sırrını şimdi buldu

Rûh âlemi açıldı, miski amber yayıldı
Tenler câna erişti, cümle âlem nûr oldu

ÂŞIK OLAN

Aşk duygusu esir eder
Bir sevdaya hapis eder
Gözler görmez hiçbir şeyi
Sevdasına koşar gider

Aşka düşen yanar biter
Engelleri aşar gider
Âşık olan korku bilmez
Tabuları yıkar gider

Aşk duygusu mecnûn eder
Leyla için uçar gider
Gönül gayrı bir şey bilmez
Cânı aşka teslim eder

Âşık olan garip olur
Onun gönlü teslim olur
Cümle hâli aşktır onun
Dili aşktan suskun olur

Âşık olan gafil olmaz
Hakk'ı bilir gayrı bilmez
Cümle âlem vahdet ona
Âşık olan ayırım bilmez

AŞKA SARIL

İlâhi aşka sarıl, sana kapılar açar
O ne lâtif duygudur, nûrdan elbise biçer

Teni cânı bir eder, gönül cennete düşer
Ulvî sevda yolunda, âşık kanatsız uçar

Allah nice sırrını, ancak aşığa açar
O'nun ulvî vechinde, âşık kendinden geçer

Âşık dosta meyleder, gönül nârına düşer
Âşık o nârda yanar, ten ile cândan geçer

Âşık rahîme düşer, aşkta yeniden doğar
Rahmân'a kurban olur, kevser nehrinden içer

Âşık perdeler açar, nice himmete erer
İki cân bir cân olur, ilâhi zevke erer

Allah sana bahşetmiş, kutsal ulvî duyguyu
Gönül denen sarayı, aşk duygusu açar

BİRDİR

Nefsini bil olma nâdan
Kendinde bul Hakk sendedir
Hakk zâhirdir tüm eşyadan
Kesret görme özü birdir

Her varlığı yaratan var
Düşün anla Hâlik kimdir
Mahlukâtın sahibi var
Rahîm rahmân olan kimdir

Her varlıkta işleyen var
İşleyişte fâil kimdir
Nefeslerin sahibi var
Tüm varlıkta fâil birdir

Teni cândan cânı tenden
Ayrı görme onlar birdir
Seni benden beni senden
Ayrı bilme Zâtı birdir

Cümle âlem O'ndan geldi
Gelen her şey O'nun kendi
Kâh O sendi, kâh O bendi
Bedenlerin Rabbi birdir

EYVALLAH DE

Sana hâkir baksalar da
Dedi kodun yapsalar da
Sana gıybet etseler de
Hakk'a sığın eyvallah de

Seni câhil görseler de
Sana kâfir deseler de
Seni dinsiz bilseler de
Hakk'a sığın eyvallah de

Öfke dolu baksalar da
Ardından laf etseler de
Eksik kusur görseler de
Hakk'a sığın eyvallah de

Sana zarar verseler de
Yoluna taş koysalar da
Yerden yere vursalar da
Hakk'a sığın eyvallah de

Sana tuzak kursalar da
İftiralar atsalar da
Yalan şeyler yaysalar da
Hakk'a sığın eyvallah de

Sana keder verseler de
İçin için gülseler de
Alay edip dursalar da
Hakk'a sığın eyvallah de

Makâm teklif etseler de
Dünya malı sunsalar da
Yoluna gül dökseler de
Hakk'a sığın eyvallah de

Yönün Hakk'a dönük olsun
Gönlün O'na teslim olsun
Edeb senin halin olsun
Hakk'a sığın eyvallah de

Sabır senin yolun olsun
Dilin sussun sükût etsin
Gönlün Hakk'a secde etsin
Hakk'a sığın eyvallah de

EYVALLAH

Seninle diriyim, Sensiz ben neyim
Sana teslim oldum, eyvallah derim

Evvel âhir Sensin, bâki olansın
Sana şâhit oldum, eyvallah derim

Zâhir bâtın Sensin, sürüp gidensin
Senden Sana her şey, eyvallah derim

Aciz bir kulum ben, Sana muhtacım
Senden ne gelirse, eyvallah derim

Bâki olan Sensin, ben bir fâniyim
Ecel geldiğinde, eyvallah derim

Bana şekil verdin, beni giydirdin
Musavvir olansın, eyvallah derim

Hâlîk olan Sensin, kul olan benim
Haddimi bilirim, eyvallah derim

Tevvab olan Sensin, günahkâr benim
Tövbemi ederim, eyvallah derim

KIBİR

Kibir denen düşmanın, seni Hakk'tan ayırır
Kibrini yenmez isen, seni şeytan yaptırır.

Kibir denen illete, düşen iflâh olamaz
İnsanlıktan düşürür, şeytana kul yaptırır

Kibir denen hastalık, akli gönlü karartır
Edebten uzak eyler, üstün yüce gördürür

Benlik denen hastalık, kibre esir ettirir
Vicdan denen duygudan, gönlü uzak ettirir

İblis sûrette kaldı, yüce gördü kendini
Kibre düştü bilmedi, kibir yoldan saptırır

Sen sen ol gururlanma, hâkir bakma kimseye
Kibir firavun eyler, seni zâlim yaptırır

Herkes Hakk'ın kuludur, kimse yüce değildir
Hakk'a şâhit olana, gönlü secde ettirir

SENSİN ALLAH'IM

Varlığın aslı sensin, her şeydeki kudretsin
Cümle görünen âlem, sensin sensin Allah'ım

Yerde gökte ne varsa, senden ayrı değildir
Her şeye hakîm olan, sensin sensin Allah'ım

Çeşit çeşit varlığı, kendinden halk eyledin
Varlığı inşa eden, sensin sensin Allah'ım

İnce ince nakşettin, şekil verdin giydirdin
Her varlığın nakkaşı, sensin sensin Allah'ım

Lâ fâile illâ hû, kulun fiili olmaz
Varlıkta fâil olan, sensin sensin Allah'ım

Cümle sıfat senindir, kulun sıfatı olmaz
Varlıkta mevsûf olan, sensin sensin Allah'ım

Bedenlerin Zâtısın, senden gayrı mevcûd yok
Vücûd-u mutlak olan, sensin sensin Allah'ım

İnne Allah lâ yahvâ, sana gizli bir şey yok
Bütün her şeyi tutan, sensin sensin Allah'ım

Malik-ül mülk olansın, Âlemin sahibisin
Cümle varlığın Özü, sensin sensin Allah'ım

Tüm varlıkta Ekbersin, şâhit olunan Sensin
Hayy olan Kayyum olan, sensin sensin Allah'ım

Evvel ve âhir olan, zâhir ve bâtın olan
Rahîm ve Rahmân olan, sensin sensin Allah'ım

OLMAK GEREK

Gurur kibir aklı yakar
Fitne fesat kâlbe zarar
Cümle günah nâra sokar
Günah nedir bilmek gerek

İnsanoğlu hata yapar
Zayıf olur haddin aşar
Kul beşerdir elbet şaşar
Tövbe edip dönmek gerek

Tüm günahlar kula zahmet
Tövbe etmek büyük rahmet
Gel tövbeye tenezzül et
Hakk yolunda tövbe gerek

Tut dilini bildim sanma
Ben bilmem de haddin aşma
Benlik edip müşrik olma
Hakk yolunda edeb gerek

Bil kendini gâfil olma
İlim öğren câhil kalma
Bâtıl şeye sakın kanma
Hakk'a şahit olmak gerek

Terk et zulmü zalim olma
Hiç kimseye kara çalma
Hiç kimsenin âhın alma
Sâlih insan olmak gerek

GÖRMEK GEREK

Cümle âlem sırlar dolu
Tenin ardın Hakk'ın yolu
Her varlıkta Hakk'ın eli
Cân gözüyle bakmak gerek

Gökte değil hep sendedir
O ulvîdir her yeredir
O'nun evi gönüldedir
O'nu cânda bulmak gerek

Eşya görme özüne bak
Her varlığın özüdür Hakk
Zâhir bâtın O'dur mutlak
Cân gözüyle görmek gerek

Cümle âlem O'ndan geldi
Rûh üflendi Âdem oldu
Yâ Sîn olan bunu bildi
Rûh sırrına ermek gerek

Âşık olan yolu bulur
İlim ile Hakk'ı bilir
Secde eder teslim olur
Hakk'a teslim olmak gerek

GÖNÜL EHLİ

Zaman durmaz akar gider
Ömür gelir bir gün biter
Gönül ehli gâfil olmaz
Nice sırra akar gider

Gönül ehli kavga bilmez
Hiç kimseye kem söz etmez
Onun gönlü aşk doludur
Aşkta gayrı kelâm bilmez

Gönül ehli aşk ehlidir
Onun dili aşk dilidir
Her kelâmı huzur verir
Onun yolu Hakk yoludur

Gönül ehli sûret görmez
Öze bakar dışta kalmaz
Halk'ta Hakk'a nazar eder
Hakk'tan gayrı bir şey görmez

Gönül ehli kibir bilmez
Hiç kimseye hâkir bakmaz
Ekber olan illâ Allah
O kendini yüce görmez

Gönül ehli bulur mânâ
Kapı açar tenden câna
Ona her yer Hakk'ın vechi
Hakk'tan dönmez başka yana

İLLÂ HÛ

Nefes verip dirilttin
Şekil verip giydirdin
Çeşit çeşit var ettin
Lâ ilâhe illâ Hû

Yerler gökler kürsündür
Bütün her yer mülkündür
Tenler canlar senindir
Lâ ilâhe illâ Hû

Zikrin dâim zâkirsin
Her varlıkta fâilsin
Her sıfatın Zâtısın
Lâ ilâhe illâ Hû

Hayat ilim mürîdsin
Semî basar kudretsin
Cümle kelâm tekvinsin
Lâ ilâhe illâ Hû

Öncen yoktur evvelsin
Sonun yoktur âhirsin
Sürüp giden bâkisin
Lâ ilâhe illâ Hû

Bize bizden yakınsın
Bizden ayrı değilsin
Gönül sana eğilsin
Lâ ilâhe illâ Hû

GELSİN

Hakk yolu aşk yoludur, aşka erenler gelsin
Aşk bir derya ummandır, ona dalanlar gelsin

Bu yolda öfke olmaz, öfkeden geçmek gerek
Öfke yakar bitirir, öfkeden geçen gelsin

Ben bilmem yoludur bu, edebe uymak gerek
Dilin tutup susanlar, sükût edenler gelsin

Bilmişlik yoktur burda, ilmin sahibi Allah
Varlık cânlı Kur'ân'dır, ondan okuyan gelsin

Hakk'ın yolu yücedir, tertemiz olmak gerek
Gönlünde sevgi olan, şefkatli olan gelsin

Hızır ile buluşan, Mûsâ gibi yol alır
İsyan etmemek gerek, sabır edenler gelsin

Nefsine ârif olan, Hakk'a şâhit olandır
Gönlünü Hakk'a veren, tevekkül eden gelsin

YANMA

Ben ben deyip aldanma, sakın benlikte kalma
Benlik büyük günahdır, kibre düşüp de yanma

Kimseye hâkir bakma, kendini büyük sanma
Herkes Hakk'ın kuludur, kibre düşüp de yanma

Kendini bilmiş sanma, kimseyi cahil görme
İlim Hakk'ın sıfatı, kibre düşüp de yanma

Kimseyle alay etme, eksik gedik arama
İnsan beşerdir şaşar, kibre düşüp de yanma

Toprak görüp aldanma, özü gör gafil olma
Zâhir bâtın bütündür, kibre düşüp de yanma

İblis o toprak dedi, kendini hayırlı gördü
Kibre düştü kovuldu, kibre düşüp de yanma

İllâ iblis istekber, iblis kibir hâlidir
Ekber olan Allah'tır, kibre düşüp de yanma

BAK

Allah nedir nerededir, görüp bilmek istersen
Bütün varlığı saran, ilâhi kudrete bak

Cennet nasıl bir yerdir, girip görmek istersen
Gel gir gönül şehrine, ilâhi huzura bak

Cehennem denen nedir, ateşi nasıl dersen
Düşüğün kibri hisset, öfkene kinine bak

Varlıkta fâil kimdir, bu işleyiş nasıldır
İdrâk etmek istersen, varlığın kendine bak

Görünen âlem nedir, varlık nasıl var oldu
Nereden geldi düşün, geldiği kaynağa bak

Hikmet bulmak istersen, tut Hızır'ın elinden
İsyan etme sabır et, her şeyin özüne bak

KURBAN

Kurban nedir hiç sormadık
Mânâsına hiç ermedik
Kurban sırrı yakınlıktır
Hakk'a yakın hiç olmadık

Kurban dedik hayvan kestik
Hakk'a kurban hiç olmadık
Kurban sırrı ne bilmedik
Tenden cândan hiç geçmedik

Kurban dedik kan akıttık
Tıka basa etin yedik
Hayvan dedik canın yaktık
Biz hayvandık hiç bilmedik

Kurban sırrı kurbiyettir
Kurban olmak ibadettir
Yakîn olmak şهادettir
Biz bu sırra hiç ermedik

DÖNER MİYİM

Benim gönlüm aşka düştü
Aşk içinde yandı pişti
Gönlüm aşkla doldu taştı
Aşk yolundan döner miyim

Nice yolda koştum durdum
Kimi görsem Hakk'ı sordum
Yuşâ geldi yolu buldum
Hakk yolundan döner miyim

Bir Mürşide divan durdum
Edeb ile tebliğ buldum
İlim ile kapı açtım
Hakk yolundan döner miyim

Sabır ile hikmet buldum
Tenden cândan geçer oldum
Zât-ı Hakk'ta fâni oldum
Hakk yolundan döner miyim

Şâhit olmak nedir bildim
Şâhit oldum iman ettim
Her varlıkta Hakk'ı gördüm
Hakk yolundan döner miyim

Tenin ardı cânı gördüm
Cân şehrinde Hakk'a erdim
Enel Hakk'ı kâlden duydum
Hakk yolundan döner miyim

Fenâfillah nedir bildim
Rûh mülkünde bâtın kaldım
Hakk nûruyla Halk'a çıktım
Hakk yolundan döner miyim

İlm-i Tevhîd dersi gördüm
Dört makâmda teslim oldum
Üç merâtip zevke erdim
Hakk yolundan döner miyim

EDEB

Edeb dilin tutmaktır, öfke kini yutmaktır
Edeb ile gelenler, Hakk'a irfan oldular

Bâtıl şeyi terk etmek, ilim talep etmektir
İlme tâbi olanlar, Hakk'a şâhit oldular

Edeb nâzik olmaktır, saygı sevgi duymaktır
Halk'a nâzik olanlar, Hakk'a davet buldular

Edeb kem söz etmemek, güzel sözler etmektir
Güzel sözler edenler, Halk'ta sevgi buldular

Edeb sabır etmektir, sabır sebat etmektir
Sabır ile gelenler, nice makâm geçtiler

Edeb güzel ahlâktır, usul erkan bilmektir
Usul erkan bilenler, nice sırra erdiler

Edeb şükür etmektir, hırs tamahtan geçmektir
Hakk'a şükür edenler, nice lütûf buldular

Gururu terk eylemek, Hakk'a teslim olmaktır
Hakk'a teslim olanlar, huzur ehli oldular

Güler yüzle davranmak, selam verip almaktır
Hakk selamı verenler, Halk'ta Hakk'ı gördüler

Edeb Hakk'ı bilmektir, Hakk gözüyle bakmaktır.
Hakk gözüyle bakanlar, Hakk'a nazar ettiler

Halk'ta Hakk'ı görmektir, Halk'a saygı duymaktır
Halk'a saygı duyanlar, Sâlih kimse oldular

VECHİDİR

Gönlüne düştü ise, yola düşer bulursun
İlm-i ledün yolunda, Hakk'ı elbet bilirsin

Aradığın sendedir, Hakk'ı gökte arama
Tenin Hakk'ın kafesi, O'nu cânda bulursun

Yerler gökler kitabın, okur isen anlarsın
Eşhedü dedi ezan, şâhit olur tanırsın

Ten şehrinin kapısı, edeb ile açılır
Edeb ile gelirsen, elbet lütuf bulursun

Lütuf bulur arınır, nice makâm geçersin
Aslın nedir bilirsen, O'na teslim olursun

Nereye dönersen dön, her yer Hakk'ın vechidir
Bu makâma erersen, yalnız Hakk'ı görürsün

CANLI KUR'ÂN

Oku canlı Kur'ân'dan, nice âyet ordadır
İnne hâza el Kur'ân, cümle âlem Kur'ân'dır

Yerde gökte olanlar, sana Hakk'ı bildirir
Kulli şeyin âyetin, bütün her şey âyettir

Dön yüzünü kitâba, varlık canlı kitâbtır
Oku elif lâm mîm'den, cümle sırlar ordadır

Fi el kitâb mesturen, satır satır yazılmış
Nice nice cevaplar, seni bekler ordadır

Kalma bâtil bilgide, sarıl Hakk'ın ilmine
İlim sana bildirir, nice ilim ordadır

Kitâb yantıku bil Hakk, Hakk kitâbdan konuşur
Temiz eyle gönlünü, O'nu duyan gönüldür

DERVİŞ

Derviş olan aşk ehlidir
Onun yolu Hakk yoludur
Hakk'tan gayrı bir şey görmez
Onun gönlü aşk doludur

Derviş olan mü'min olur
Şüphe duymaz emin olur
Kaygı tasa yoktur onda
Aşk içinde teslim olur

Derviş olan Hakk eridir
Onun dili aşk dilidir
Derviş kimdir kimse bilmez
Halk içinde hep gizlidir

Onun sözü Hakk sözüdür
Gönlü sarhoş bir sûfidir
Gönül gözü seyran eder
Her yer ona Hakk yüzüdür

ENEL HAKK

Aşk duygusu dile gelmez
Aşk herkese nasip olmaz
Âşık olan yanar gider
Tenden geçer kimse bilmez

Âşık olan sûret görmez
Fâni olur tende kalmaz
Tenden cândan geçer olur
Hakk'tan gayrı bir şey görmez

Aşk ehlinde benlik olmaz
Vücûd Hakk'ın benim demez
Âşık olan vuslat eder
Bahre dalar geri dönmez

Aşk ehline iki olmaz
Nûrdur âlem varlık kalmaz
Rûh sırrına âşık erer
Enel Hakk'ı herkes demez

NÛR YÜZÜNDEN

Yûsuf düştü kuyuya, tuttu Hûd'un elinden
Tâbi oldu Rabbine, nasip buldu ilminden

Sâki saldı kovayı, Yûsuf tuttu ipini
Yûsuf çıktı kuyudan, gitti Hakk'ın yolundan

Bir kervana katıldı, üç dirheme satıldı
Onu alan zâhiddi, sevgi buldu hâlinden

Eşine ikram oldu, evlat gibi sarıldı
Yûsuf başka biriydi, bir aşk aktı gönlünden

Aşk kalbine işledi, gözler bir şey görmedi
Tutku ile bağlandı, fâni oldu aşkından

Lütûflar bir bir geldi, nice sırlar açıldı
İlâhi nûrlar aktı, Yûsuf'un nûr yüzünden

ALLAH İÇİN

Bariş varken kavga niçin
Öfke yakar için için
Sevgi varken kırmak niçin
Gönül kırma Allah için

Ölüm kuşu bir gün gelir
Doğan bir gün elbet ölür
Ârif kimse teslim olur
Gönül kırma Allah için

Tebessüm et yüzün asma
Hiç kimsenin sözün kesme
Kul hakkına sakın girme
Gönül kırma Allah için

İnsanoğlu beşer şaşar
Yeri gelir haddin aşar
Kul acizdir elbet düşer
Gönül kırma Allah için

Hakk gözüyle nazar eyle
Sevgi dolu sözler söyle
Gör hatanı tövbe eyle
Gönül kırma Allah için

Sevgi senin yolun olsun
Saygı senin halin olsun
Güzel sözler dilin olsun
Gönül kırma Allah için

BAYRAM OLUR

Hakk yoluna erdin ise
İlim sana rehber olur
Sen kendinden geçtin ise
Senin gönlün bayram olur

Hakk'a teslim oldun ise
Senin gönlün vuslat eder
Hakk Cemâli gördün ise
Senin gönlün bayram eder

Gönlün aşkı tattı ise
Gözün sûret görmez olur
Tende cânı gördün ise
Aşkın sana bayram olur

Halk'ta Hakk'ı gördün ise
Cümle varlık kardeş olur
Hakk gözüyle baktın ise
Huzur sana bayram olur

BAYRAM

Gönül oruca erdi, benlikten halas oldu
Ölü idi dirildi, kulun bayramı oldu

Rabbine vuslat etti, cân şehrine erişti
Cân aslına kavuştu, kulun bayramı oldu

Gönül aşkla eridi, bedeni terk eyledi
Kul Hakk'ta fani oldu, kulun bayramı oldu

Nûr açıldı gönülde, Hakk cemâli göründü
Kul Hakk ile buluştu, kulun bayramı oldu

Ayrılık sona erdi, vahdet sırrı açıldı
Kul Hakk'ta bekâ buldu, kulun bayramı oldu

BAYRAMINIZ

Hakk cemâli zâhir oldu
Cümle âlem nûrla doldu
Gönüllere bayram oldu
Bayramınız kutlu olsun

Güneş doğdu gönüllerde
Huzur oldu hânelerde
Aşk şarkısı hep dillerde
Bayramınız kutlu olsun

Âşık Hakk'a cânı verdi
Senlik benlik sona erdi
Hakk'a eren bayram etti
Bayramınız kutlu olsun

Tenden geçen fâni oldu
Fâni olan bekâ buldu
Bekâ bulan vuslat etti
Bayramınız kutlu olsun

Hakk'a eren şükre erdi
Halk'a çıktı selâm verdi
Selâm alan kendi oldu
Bayramınız kutlu olsun

Öze bakan Özü gördü
Her varlığı kardeş bildi
Bayram neymiş şimdi bildi
Bayramınız kutlu olsun

YÛNUS EMRE KİMDİR

“Yol odur ki doğru vara
Göz odur ki Hakk’ı göre
Er odur alçakta dura
Yüceden bakan göz değil” Yûnus Emre

Halk âşığı
Gönüllerin sultanı
İlim meclisinin gülü
Anadolu’nun yiğidi
İlm-i Tevhîd yolunun eri
Yetimlerin babası
Horosan erenlerinin talebesi
Hakk âşığı güzel Yûnus Emre

İlâhileriyle mesajlar sunan
Her bir sözüyle kapılar açan
Gönüllerde taht kuran
Hayatıyla örnek olan
Hakk yolunun eri güzel Yûnus Emre

Taptuk’un kapısında derviş olan
Kuru iken yaş olan
Kanatlanıp kuş olan
Cümle varlığa eş olan
Yetmiş iki millete bir göz ile bakan
Tevhîd’in sultanı güzel Yûnus Emre

Yûnus Emre'yi Yûnus Emre yapan nedir?
Adının anılmasına, unutulmamasına sebep olan şey nedir?
Gönlünde nasıl bir aşk duygusu vardı?
Dillerden düşmeyen ilâhilerini nasıl bir aşk duygusu ile yazdı?
Yûnus Emre'yi anlamak, onun gönlündeki aşk duygusunu
hissetmekle mümkündür.

Ama onun bitmeyen, unutulmayan, isminin anılmasına se-
bep olan aşkını anlamak kolay değildir.

O aşktan doğan ilâhileriyle, mest olmamak mümkün değildir.
Her yiğide nasip olmayacak bir Allah aşkı onun gönlünü sar-
mıştır.

Dilinde, hâlinde, bakışında, hep Allah aşkı vardır.

Gittiği illerde,
Sözleriyle gönüllerde,
Allah aşkını hissettirmiş Yûnus Emrem.

Edebiyle, hâliyle,
Dinlemesi, tefekkürüyle,
Şâhitliğiyle, irfânıyla,
Derviş olmuş Yûnus Emrem.

Âşıkların Pîri,
Dervişlerin gülü,
Muhammed sevdalısı,
Tevhîd yolunun yiğidi
Gönüllere taht kurmuş Yûnus Emrem

Teslimiyeti aşk ile,
Tevekkülü aşk ile,
Gayreti aşk ile,
Aşk ile aşka yürümüş Yûnus Emrem.

Hakikati söylemiş,
Nice kapılar açmış,
Nice sırlar saçmış,
Nice düşünceler sunmuş,
İlm-i Tevhîd eri Yûnus Emrem.

Yûnus Emre'miz Anadolu erenlerinden bir gönül eridir.
Önce Hâce Bektaşî Veli'nin, sonra Taptuk Emre'nin okulunda
yetişmiş, İlm-i Tevhîd erenlerinden biridir.

“Taptuk'un tapusunda kul olduk kapusunda
Miskin Yûnus çig idük bişdük elhamdülillâh”

Bu dizelerden anlıyoruz ki, Yûnus Emre'miz, Taptuk Emre'nin
okulunda İlm-i Tevhîd eğitimi görmüştür.

Yûnus Emre'miz, ilâhilerinde hep ilâhî aşkı ve Tevhîd bilin-
cini dile getirmiştir.

Bizlere çok güzel sunumlar, hatırlatmalar yapmıştır.

Bizlere çok güzel uyarılar yapmıştır.

Ona yapılan saldırılara, hakikatler ölçüsüyle cevap vermiştir.

Hakikatleri hissettirmek için âdeta çırpınmıştır.

Âşıkların gönüllerinden gelen sözlerini anlamak ve açıkla-
mak kolay değildir.

Âşıkların sözlerini ancak âşıklar anlar.

Hakk yolunun yolcuları, bir aşk içinde, bir mecnun misali,
gönüllerinden gelen sözleri dile getirirler.

Hakk yolunda giden Hakk âşıkları, baktıkları her yerde Hakk'a
nazar etmişlerdir.

Halk'ta Hakk'a nazar içinde yaşamışlardır.

Ve onlar, gönüllerinden gelen güzellikleri ilâhilere dökmüşlerdir.

Yûnus Emre'miz de bu âşıklardan biridir.

Nice birbirinden güzel ilâhiler sunmuştur.

İlâhilerinde hep, ilâhî aşkı, Hakk'a teslimiyeti, aslına ermeyi,
hakikatlere şahit olmayı işlemiştir.

Din diye anlatılanların hakikatine ermeyi işaret etmiştir.
İbadet diye yapılan uygulamaların mânâsına ermeyi hissettirmiştir.
Aradığımız Allah'ın uzaklarda, göklerde, bilinmeyen yerlerde
değil kendimizde olduğunu belirtmiştir.

Kendi vücûdumuzu tecellileriyle her an tutanın, Allah olduğunu işaret etmiştir.

Kur'ân'da Kâf Sûresi 16. âyeti âdetâ ilâhiye dökmüştür.
Kâf Sûresi 16: "Ve nahnu akrebu ileyhi min hablil verfîdi."
Meâli: "Biz ona şah damarından daha yakınız."

"Severim ben seni cândan içeri
Yolum vardır bu erkândan içeri.
Beni bende demen bende değilim
Bir ben vardır bende benden içeri.
Nereye bakar isem dopdolosun
Seni nere koyam benden içeri."

İlâhilerinde hep, Hakk'ı, hakikati, Tevhîd şuurunu hissettirmeye çalışmış, tüm varlığa birlik üzere bakmayı işaret etmiştir.

"Yetmiş iki millete bir göz ile bakmayan,
Şer'in evliyası olsa, hakikatte asidir"

Kişinin Allah hakikatine erme sırrının kendi vücûdunun bir kitap olduğunu bilmesi ve aradığı tüm soruların o kitapta olduğunu belirtmiştir.

Kişi kendi vücûduna dönmeli ve bir aşk içinde kendi vücûdunun enfûs yolculuğunu yapması gerektiğini işaret etmiştir.

Aranılan tüm cevapların insanın kendi vücûdunda olduğunu ve hakikatlerin orada aranılması gerektiğini, ilâhilerinde çok güzel yazıya dökmüştür.

"Mânâ evine daldık, vücûd seyrini kıldık
İki cihan seyrini, cümle vücûdda bulduk
Musa ağdığı tûr'u, yoksa Beyt-ül Mamur'u
İsrafil çalan sûru, cümle vücûdda bulduk
Tevrat ile İncil'i, Furkan ile Zebur'u

Bunlardaki beyanı, cümle vücûdda bulduk”

Tevhîd ilminin erenlerinden olan Hace Bektaşî Veli de aynı şeyleri işaret etmiştir:

Aranılan tüm soruların cevaplarının, insanın kendi vücû-
dunda olduğunu o da işaret etmiştir.

“Her ne arar isen kendinde ara
Kudüs’te Mekke’de Hac’da değildir”

İnsanın vücûdu, Allah’ın hakikatlerinin yazılı olduğu canlı
bir kitâbdır.

Yeter ki insan kendine dönsün, kendini anlamaya çalışsın.

Yûnus Emre, aşksız kişiyi, ölü kabul etmiştir.

İlâhi kapıların aşk ile açılacağını, Allah vechini âşıkların gö-
rebileceğini belirtmiştir.

Âşık olanın gönlünün, hep Allah ile meşgul olduğunu, ilâhi-
lerinde hep dile getirmiştir.

“Aşkın aldı benden beni
Bana seni gerek seni
Ben yanarım dünü günü
Bana seni gerek seni”

Onların cennet derdi olmamış.

Cehennem korkusuna düşmemişlerdir.

Onların tek istedikleri Allah’ı layıkla bilmek, O’na teslimiyet
içinde yaşamaktır.

.....

“Cennet cennet dedikleri
Birkaç köşkle birkaç huri
İsteyene Ver anları
Bana seni gerek seni”

Yûnus Emre, Allah aşkını ilâhilerinde yansıtmış ve bizlere en
güzel örnek olmuştur.

Yûnus Emre gibi Allah âşıkları, asla kendi çıkarları içinde ol-
mamışlardır.

Onlar çevrelerine hep ilâhi rahmeti hissettirmeye çalışmışlardır.
Gerçek adı Yûnus Emre midir bilemiyoruz.

Yûnus Emre ona verilen bir mahlas mıdır bilemiyoruz.

İlâhilerinin birinde;

“Ol dost bana ümmî demiş, hem adımı Yûnus komuş” diye yazılan mısralarını düşündüğümüzde anlıyoruz ki ona “Yûnus” mahlası konduğu muhtemeldir.

Dost dediği, Taptuk Emre olsa gerek!

Ümmî demekle de; Allah hakikatini, kulların derlediği kitaplardan değil, canlı kitap olan varlık kitabından öğrendiğine işaret edilmiş olabilir.

Ümmî; anasından doğduğu saflıkta olan demektir.

Okuma yazma bilmeyen demek değildir.

Yûnus kelimesinin kökeni hakkında birçok yorum vardır.

Kâmil bir kimseden duyduğum yorum çok hoş gelmiştir.

Onun için buraya yazmak istiyorum.

Yun, Türkçe bir kelime olup; yunmak, yıkanmak, arınmak, temizlenmek diye bilinir.

Us ise; akıl demektir.

Yun Us; aklın yıkanması, aklın temizlenmesi, aklın tüm batıl şeylerden arınması anlamına gelir denir.

Belki de eskiden dergâhlara gelen kimselerden aklını temizleyenler, aklını bâtil alandan arındıranlar, özel derslerle tanıştırılmış olabilirler.

Hazreti Mûsâ'nın kutsal Tuva Vadisinde değneğini terk etmesi buna işaret edilmiş olabilir.

Yûnus kelimesinin diğer bir anlamı da şöyle tarif edilir:

Yûniz, Yûn; Yön,

İz; iz, işaret,

Yûniz; izi takip eden, işaretlerle yön bulan.

Evet, Yûnus Emre hakkında çok farklı bilgiler vardır.

Gerçek adı bilinmemektedir.

Yûnus Emre, 1238-1320 yılları arasında yaşamıştır diye bilinir. Eskişehir Sivrihisar, Manisa Kula, Bolu, Sakarya, Konya, Karaman civarlarında bulunmuş bir Türkmen köylüsüdür diye bilinir.

Yûnus Emre'nin doğum yerinin, bazı belgelerde Eskişehir'in Sivrihisar ilçesine bağlı Sarıköy olduğu belirtilir.

Yûnus'un doğum yeri Hâce Bektâşi Veli'nin Vilayetname'sinde geçer.

O eserde Yûnus Emre'nin Sivrihisar'a bağlı Sarıköy doğumlu olduğu belirtilir.

Köyünde çiftçilikle geçinir diye bilinir.

Anne babası kimdir kayıtlarda rastlanmıyor.

Gönlüne düşen Allah hakikatinin arayış aşkı, onu birçok dergâha sürükler.

Allah hakikatinin arayışı onu, Anadolu'da birçok dergâha ve birçok gönül eriyle buluşmaya götürür.

Yûnus Emre'nin mürşidi Hâce Bektaşî Veli (1209-1271) ve Taptuk Emre'dir.(1210-1298)

İlâhilerinde Taptuk Emre'nin isminden bahseder.

Taptuk'un tapusunda

Kul olduk kapısında

Yûnus miskin çiğ idik

Piştik elhamdülillah

Hâce Bektaşî Veli'nin dergâhına gittiğini, Hâce Bektaşî'den eğitim aldığıнын işaretlerini Yûnus Emre'nin yazdığı ilâhilerden anlıyoruz.

Yûnus Emre ile Hâce Bektaşî Veli'nin sözlerinin benzerliği, onların aynı sohbet ortamında bulunduğunun işaretidir.

Hâce Bektaş Veli'nin sözleri ile Yûnus Emre'nin sözlerinin benzerliği, aynı eğitimden geçtiklerinin en güzel delilidir.

“Sakın bir kimsenin gönlünü yıkma
gerçek erenlerin sözünden çıkma”

“Her ne arar isen kendinde ara

Kudüs'te Mekke'de hacda değildir"
"Devrişlik, hırkada, taç'da değildir"
"Yetmiş iki milleti bir gör"
"Düşmanın dahi insan olduğunu unutma"
"Bir olalım, iri olalım, diri olalım"
"Gelin canlar bir olalım"
"Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır"
"Okunacak en büyük kitap insandır"

Hace Bektaşî Veli

Yukarıdaki Hace Bektaşî Veli'ye ait dizelere baktığımızda, hemen hemen aynıısını Yûnus Emre'nin dizelerinde de görüyoruz.

Toplumda anlatılan Yûnus Emre, Hace Bektaşî Veli hikâyesi vardır.

Yûnus Emre, kıtlık olduğu bir dönemde, Sarıköy'den, buğday istemek üzere, Suluca Karahöyük'te Hace Bektaş Veli dergâhına gelir.

Hace Bektaşî Veli: "Ne istiyorsun?" diye sorar.

Yûnus Emre: "Köyüm zor durumdadır, buğday istemeye geldim," der.

Hace Bektaşî Veli: "Buğday gerekse verelim. Fakat nefes gerekse getirdiğin alçın her tanesine bir nefes verelim," der.

Yûnus: "Buğday gerek," der.

Hace Bektaşî Veli bu kez: "Buğday gerekse verelim. Fakat nefes gerekse getirdiğin alçın çekirdeği başına on nefes verelim," der.

Yûnus Emre ısrarla buğday isteyince, Hace Bektaşî Veli gerekli buğdayı verir.

Yûnus Emre buğday alır ve köyüne doğru yola çıkar.

Yolda pişman olur, geri döner.

Fakat Hace Bektaşî Veli kabul etmez, Yûnus Emre'yi Taptuk Emre'ye gönderir, diye anlatılan hikâyenin altında başka hikmetler yattığına inanıyoruz.

Burada buğday nedir, nefes nedir, çok iyi düşünmek gerekir.

Biz Yûnus Emre'nin ilk eğitimlerini, Hace Bektaşî Veli'den aldığına inanıyoruz.

Çünkü bunu yazdığı ilâhilerde görüyoruz.

İlâhilerinde, Hace Bektaşî Veli'yle benzer sözlerin olduğu bunun en güzel işaretidir.

Hatta hikâyede, Hace Bektaşî Veli'nin yanında bulunan olaya şahit olan, Hace Bektaşî Veli'nin bazı talebelerin şöyle söylediği aktarılır: "Efendimiz, bu gence niye nefes sunmada bu kadar ısrar ettiniz."

Evet, Hace Bektaşî Veli, gelen yiğidin bir yetim olduğunu anlamıştır.

Hakk yolunun yetimi olmadan, nefes sunulmaz.

Nefes, yâni İlm-i Tevhîd derslerinin tebliği, ancak ve ancak yetim olanlara sunulur.

Yûnus Emre'ye ısrarla "Nefes verelim" diyen Hace Bektaşî Veli, daha sonra Yûnus Emre'yi kabul etmedi demek, gönüle çok uygun gelmiyor.

Hakk yolunda yetimlere hakkını vermek gerek, sözünü Hace Bektaşî Veli en iyi bilenlerdendi.

Onun için, sanki Yûnus Emre'ye darılmış ve onu Taptuk Emre'ye göndermiş diye anlatılması çok doğru gelmiyor.

Yûnus Emre, Hace Bektaşî Veli'nin dergâhında, ilk eğitimleri aldığı kuvvetle muhtemeldir.

Bunu her ikisinin yazdığı ilâhilerde, ortak yönleri görerek anlıyoruz.

Hiçbir mürşit, kapıya gelen bir yetime darılmaz, onu dışlamaz.

Çünkü her mürşit Hazreti Âdem'den beri gelen bir emaneti taşıyordur.

Bu emaneti; ehli olana, yâni yetim olanlara vermesi gerekir.

Bu emanet İlm-i Tevhîd derslerinin tebliğidir.

Yetimden maksat; anne babasında bulunduğu, şahit olmadığı inanç bilgilerini sorgulayan ve o inançlardan kopan ve hakikatleri arayan kişidir.

Yetim; yalnız kalan demektir, yâni hakikatlerin arayışında yalnız kalmış olan.

Anne babasından gelen inanç boyutunda kalan kişiler, o inanca ait bilgilerin dışında bilgileri kolay kolay kabul edemezler.

Çünkü çocuk doğduğunda anne babasını bir inanç sistemi üzere bulur ve o inanca ait bilgilerle ve ibadetlerle yetişir.

İşte yetim, anne babadan bulunduğu inançlardan kopan, yalnız kalan ve arayışa başlayan anlamındadır.

Kur'ân'da birçok âyet, yetimden bahseder.

Nisâ Sûresi 2: "Ve âtûl yetâmâ emvâlehum ve lâ tetebeddelûl habîse bit tayyîb ve lâ tekulû emvâlehum ilâ emvâlikum İnnahu kâne hûben kebîrâ."

Meâli: "Atalarının inancından kopmuş olup, hakikati arayanlara hakikatlerin bilgilerini verin ve tertemiz hakikat bilgilerini cehaletin o zararlı bilgileriyle değiştirmeyin ve onların değerlerini kendi değerleriniz yapıp faydalanmayın. Muhakkak ki bu büyük bir vebâldir."

İşte, Yûnus Emre de yetim biriydi, hakikatleri arayan, sorgulayan, tertemiz bir gönülle Hacı Bektaşî Veli'nin kapısına gelmişti.

Hacı Bektaşî Veli'nin, yoldan geri döndüğünde, nefes için tekrar kapıya geldiğinde Hacı Bektaşî Veli'nin Yûnus Emre'yi kabul etmemesi düşünülemez.

Yûnus Emre'nin, Mevlana (1207-1273) ile de görüştüğünü eserlerden anlıyoruz.

Mevlana Hudavendigâr bize nazar kıldı

Anun görklü nazarı gönlümüz aynasıdır

Mevlana sohbetinde saz ile işrat oldu

Ârif ma'niye taldı kim biledür ferişte

Yûnus Emre'nin son kapısı Taptuk Emre dergâhıdır.

Yûnus Emre, Hazreti Muhammed'den beri gelen İlm-i Tevhîd şuuruyla yetişmiştir.

Yûnus'un, İlm-i Tevhîd dersleri konusunda yetiştiği son kapı Taptuk Emre'dir.

Kemâlat bulduğu yer burasıdır.
Bunu ilâhilerde görüyoruz.
“Taptuk’un tapusunda kul olduk kapusunda
Miskin Yûnus çig idük bişdük elhamdülillâh”
Yûnus Emre, Anadolu gönül erenlerinden bir erdir.
Herkesin gönlünde yer almış, ilâhileri dillerde söylenmiş, he-
pimize örnek olmuş, Hazreti Muhammed aşığı bir erdir.
Bunu, yazdığı muhteşem bir ilâhide görüyoruz.

Canım kurban olsun senin yoluna,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed,
Şefâat eyle bu kemter kuluna,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed

Mü’min olanların çoktur cefâsı,
Ahirette olur zevk-u sefâsı,
On sekiz bin âlemin Mustafâ’sı,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed

Yedi kat gökleri seyrân eyleyen,
Kûrsûnün üstünde cevân eyleyen.
Mi’râcda ümmetin Hak’dan dileyen,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed

Ol çâriyâr anın gökler yâridir,
Anı seven günahlardan beridir,
On sekiz bin âlemin serveridir,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed

Âşık Yûnus neyler iki cihânı sensiz,
Sen Hak Peygambersin şeksiz, gümânsız
Sana uymayanlar gider imânsız,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed.

Tüm Kâmil insanlar, Hazreti Muhammed'den akıp gelen mânâ yoluna tâbi olmuşlardır.

Ehli Beyt'in yolu budur.

Tüm âşıklar, Ehli Beyt yolcularıdır.

Yûnus Emre, hep kendini bilmeyi işlemiştir.

Kendini bilmenin yolunun da ilim olduğunu ilâhilerinde belirtmiştir.

İlim ilim bilmektir,

İlim kendin bilmektir,

Sen kendini bilmezsen,

Ya nice okumaktır

Bazı araştırmacılar, Yûnus Emre'nin üzerinde Ahmet Yesevi etkisi yoktur deseler de, bu doğru değildir, çünkü ilâhilerde benzerlik görüyoruz.

Abdülbaki Gölpınarlı, Yûnus Emre'nin üzerinde, Ahmed-i Yesevî'nin etkisini kabul etmemiştir (Gölpınarlı, 1961: 106 – 112).

Oysa bu erenlerin hepsi, aynı derslerle yetişmiş, İlm-i Tevhîd erenleridir.

İşte, Yûnus Emre'nin Ahmet Yesevi ile aynı gönülde olduğunu gösteren ortak ilâhilerinden bazı örnekler.

Gafillere dünya gerek, akillere ahiret gerek

Vaizlere minber gerek, bana sadece sen gerek

Hoca Ahmet benim adım, gece gündüz yanar korum

İki cihanda ümidim, bana seni gerek. Ahmet Yesevi (1093-1167)

Aşkın aldı benden beni

Bana seni gerek seni

Ben yanarım dünü günü

Bana seni gerek seni. Yûnus Emre (1238-1320)

Ahmet Yesevi de, Yûnus Emre de Melâmet neşvesiyle yetişmiştir.

Her evliyâ bir tâ'ife kerâmetler

Nâciz kılur evliyânı melâmetler

Tangla barsa çendân kılğay nedâmetler

Nâ-cünbişlerge la'net kılınğ dostlarıma

Ahmet Yesevi

Kanaat hırkasın geydim, selamet başını çektim

Melâmet gömleğin biçtim, ârif olup giyen gelsin

Yûnus Emre

Hakk yolunda yol alan kâmil kimseler hep melâmet neşvesi içinde olmuşlardır.

Melâmîlik bir tarikat, cemaat, mezhep değildir.

Melâmîlik, çocuk saflığında hakikatleri aramanın hissiyatıdır.

Nasıl ki annesinden doğan bir çocuğun beyni kirlenmemiştir.

Melâmîlik neşvesi; kişinin hakikati çocuk saflığında arama heyecanıdır.

Neşve: Heyecan, merak, mest olmak, sarhoş olmak, sevinç duymak, keyif almak gibi anlamlara gelir.

Dünyanın neresinde bir kişi; varoluşu, kendinin nasıl var olduğunu, kendi aslının ne olduğunu, bedeninin varoluşu ile ilgili sırları, nereden geldiğini, nereye gittiğini, varlığın hakikatlerini merak eder, derin bir heyecan içinde hakikatleri arama isteğine düşerse, işte bu hakikatleri arama heyecanına “Melâmîlik” denir.

Ön yargısız, bir inanca bağlı olmadan, çocuk saflığında hakikati aramanın heyecanına “Melâmîlik” neşvesi denilir.

Çocuk saflığında eşyanın hakikatini arama heyecanını çok iyi anlamalıyız.

Çocuk annesinden doğduğunda belli bir yaşa gelinceye kadar o çocukta asla ayrımcılık, yargılama yoktur.

Çocuk o kadar saftır ki, onda erkek kadın ayrımcılığı, inanç mezhep ayrımcılığı, ibadet ibadethane ayrımcılığı, mesleki ayrımcılık, millet ayrımcılığı asla yoktur.

Çocuk belli bir yaşa geldiğinde, tüm bu ayrımcılıklar belli bir yargısal inanca tâbi olan anne baba tarafından çocuğun beynine ekilir.

Yargısal inanç, kendi inancını üstün görme, diğer inançta olanları kâfir, dinsiz, cehennemlik görme inancıdır.

Çocuk ailede böyle bir inançla büyürse, çocuğun tertemiz beyni kibirle kirlenmeye başlar.

İşte çocuk büyüdüğünde, artık onun beyni ayrımcılık kodlamaları içinde hakikatleri anlamaktan uzaklaşır.

Bu ayrımcılık bilgileri, kibri meydana getirir, o kibirsel duygu ve düşünceler, kişiyi Tevhîd şuurundan uzaklaştırır.

İşte kişi, varoluş ve var edenin hakikatine erebilmesi için, beynini çocuk saflığına getirmesi gerekir.

Mûsâ'ya kutsal Tuvâ vadisinde, nalınlarının ve esasının bırakılması, onun beyninin çocuk saflığına tekrar getirilmesidir.

Her çocuk annesinden “Melâmî neşve” üzere doğar.

Çocuk annesinden doğduktan 2,3 aylık olduktan sonra etrafına merakla, heyecanla, gördüğünü anlamak üzere bakmaya başlar.

Konuşmaya başladıktan sonra “Anne bu ne, Anne bu ne” diye eşyayı anlamak için sorgular.

Bu saf sorgulamada tek niyeti vardır, gördüğünü anlamaya çalışmak.

Yoksa bu sorgulama; bilgiçlik taslamak, eşyadan menfaat elde etmek, makam elde etmek için değildir.

Yalnızca eşyayı tanımak için sorgular.

İşte, çocuk saflığında, hiçbir inanca bağlı olmadan, eşyanın hakikatini anlamaya çalışmak “Melâmîlik neşvesi”dir.

Dünyanın neresinde bir kişi;

Kendisinin, varlığın, Evren'in, nasıl var olduğunu anlamak için bir arayış içine giriyorsa, işte bu saf arayış “Melâmîlik neşvesi”dir.

Bu neşvede olan kişi;

Heyecan içinde hakikatleri arar.

Varlığı inceler, varoluşu düşünür.

Bir ömür boyu, talebe misali, varoluşu ve var edeni anlamaya çalışır.

Hep kendi öz eleştirisini yapar.

Hep kendini sığaya çeker.

Birinin kalbini kırsa pişman olur ve o kişiden özür diler.

İçinden dünya çıkarı ile ilgili bir şey geçse, hemen o düşünceden döner.

İçinden geçen tüm kötü halleri silmeye çalışır.

Kimşenin ardından konuşmaz, kimseyi kötülemez, kimseyi küçük görmez, kendini asla ve asla yüce görmez.

Sabah akşam, yâni her zaman kendi vücûdunun enfûsuna bakar ve kendi vücûdunda seyr-i sülûk eder.

İbadetlerin hikmetine erişir.

Kulluk makamı şuuruyla yaşar.

Allah'a kul olur, kendi hevâsına değil.

Melâmîlik; bi târikat, bir mezhep, bir yol, bir din değildir.

Melâmîlik; çocuk saflığında eşyanın yâni görünen varlığın hakikatini arama heyecanıdır.

Kişi kendi aslını anlama isteğinin heyecanına düştüğünde, Yûnus Emre misali bir kapıya gelir ve kendini bilme eğitiminde, son nefesine kadar yol alır.

Dünyanın neresinde bir kişi; çocuk saflığında eşyanın yâni görünen varlığın hakikatini arama heyecanına düşerse işte o kişi de "Melâmîlik neşvesi" tecelli etmiştir.

Kendi aslını anlama yolculuğunda kişi; kendi varlığının ve cümle varlığın nereden geldiğinin ve nasıl oluştuğunun arayışına girer.

İşte melâmîlik neşvesi: çocuk saflığında, eşyanın yâni görünen varlığın hakikatini arama heyecanıdır.

Melâmîlik neşvesi; Muhammedî meşreptir.

Hazreti Muhammed'in; "Yâ Rabbi! Bana eşyanın hakikatini nasip et" duası buna işaret eder.

Yûnus Emre gibi gönül erleri hep, melâmîlik neşvesi içinde olmuşlardır.

Yûnus Emre'nin melâmîlikle ilgili bir ilâhisi:

BENİ MELÂMET EYLEDİ

Beni melâmet eyledi, bu ne acep sevda idi,
Endişe yok gönlümde hem bu can eli onda indi.

Gönlüme o dolmuş idi, cânım onu bulmuş idi,
Şehrine o konmuş idi maşuk bizim evde idi.

Bir nur yazı yaylar idik, ilmi ledün söyler idik,
Dostlarımız toylar idik, kudret hanı anda indi.

Arşta idi seyranımız, nurda idi sayvanımız
Onda bu bizim cânımız Mustafa canında idi.

Yok idi hem levhi kalem, ne on sekiz bin bu âlem,
O demde Havva ve Âdem ne adda ne sanda idi.

Geldik bu mülke bahane, seyreyledik hoş şahane,
Seferdeyiz işte yine, vatanımız onda idi.

Hüseyin ve Mansur dahi, naghah gördü o sûreti,
Kendin Hakk'a ısmarladı, Bağdat'ta kavgada idi.

Yûnus gel şimdi bu zaman, dost yoluna terk eyle can,
Ta ki olasın cavidan, çünkü evvel onda idi.

Yûnus Emre, toplumda kimse kimseye zulüm etmesin, kimse kimseyi aldatmasın, kimse kimsenin kâlbini kırmasın istemiştir.

İnsan alçakgönüllü olmalı, kimseye hor bakmamalı, tevâzu içinde yaşamalı diye bildirmiştir.

Ve bunları ilâhilerinde işlemiştir.

BİR KEZ GÖNÜL YIKTIN İSE

Bir kez gönül yıktın ise, bu kıldığın namaz değil,
Yetmiş iki millet dahi elin yüzün yumaz değil.

Erenler gelip geçtiler, dünyayı koyup göçtüler,
Havaya ağıp uçtular; bunlar hümadır kaz değil.

Cân odur ki Hakk'a ere, ayak odur yola gire,
Er odur alçakta dura, yüksekten bakan göz değil.

Münkir ile müddeiyi sayma buçuğa koyanı,
Git ahıra tak bunları her kim ki aşıkbaz değil.

Erden sana nazar ola, için dışın pür nur ola,
Beli kurtulmuştan ola, şu kişi ki gammaz değil.

Doğru yola gittin ise, er eteğin tuttun ise,
Bir hayır da ettin ise, birine bindir az değil.

Yûnus bu sözleri çatar, sanki balı yağa katar,
Halka metaların satar, yükü gevherdir, tuz değil.

EĞRİ ODUN DOĞRU ODUN SIRRI

Yûnus Emre'nin, dağdan eğri odun değil, doğru odun getirme hikâyesi vardır.

Hikâye şöyledir.

Taptuk Emre dergâhına gelen talebeler hem beşeri işlerde çalışır, hem de ilm-i dersler görürlerdi.

Kimi odun taşır, kimi aş pişirir, kimi tarlada çalışır, kimi duvar örer, hayvan bakar, kimi bulaşık yıkar, kimi Pazar eylerdi.

Dergâha yeni tâbi olan Yûnus dağdan odun taşıyordu.

Her gün dergâhının ocağına odun taşıyan Yûnus'un getirdiği odunlar dümdüzdü.

Odunların içinde hiç eğri odun yoktu.

Yûnus'a sordular: "Ey Yûnus! Senin getirdiğin odunların hepsi dümdüz, dağda hiç eğri odun yok mu, bunun sebebi nedir?"

Yûnus da der ki: "Pîrimin dergâhına odunun eğrisi bile giremez."

Bu hikâye yaşandı mı bilinemez.

Buradan biz şöyle bir hikmet çıkarıyoruz.

Odun, her zaman yanar ve yemek pişirir.

Odunun eğrisi de yanar, doğrusu da yanar.

Eğer dağdaki eğri odun, dile gelse Yûnus'a şöyle dese: "Ey Yûnus! Niye bana eğri diye bakarsın, ben de yanarım ve yemek pişiririm, niye bana hor bakıp atarsın da doğru odun peşinde koşarsın."

O zaman Yûnus ne diyebilir ki?

İşte bu hikâyeden maksat, kişinin bildiklerini, duygularını, düşüncelerini doğrultmasıdır.

Doğru olmayan bilgilerle hakikat yolunda yol alınmaz.

Hakk yolunda doğru bilgi, doğru duygu, doğru düşünce gerekir.
İnsan, saf düşünceye erişmelidir.
Aklını kavgadan öfkeden arındırmalıdır.
Aklını asılsız bilgilerden arındırmalıdır.
Aklını kinden nefretten arındırmalıdır
Aklını dünya çıkarına esir olmaktan kurtarmalıdır.
İnsan doğru düşünmeli, doğruları konuşmalıdır.
İnsan eğri olan, aslı olmayan şeyleri konuşmamalıdır.
Hurafeleri konuşmamalıdır.
Beyninden hurafeleri temizlemelidir.
Asla zulme sürükleyen şeyleri düşünmemeli, konuşmamalıdır.
İlme kapı açan, zalimlikten döndüren, Sâlih olmaya yönlendiren sözler etmelidir.
Ayrımcılık içiren sözler etmemelidir.
Fitnelik, fesatlık, hasetlik içeren sözleri asla konuşmamalıdır.
Birilerini hor gören sözleri asla konuşmamalıdır.
Dedikodu çekiştirme sözlerinden uzak durmalıdır.
Anlam taşımayan, mânâ taşımayan sözler etmemelidir.
Yâni mâlâyâni sözlerden uzak durmalıdır.
Ara bozucu sözler etmemelidir.
Ara bulucu sözler etmelidir.
Karamsarlığa sokan sözler etmemelidir.
Umut veren sözler etmelidir.
Zayıf düşürecek sözler etmemelidir.
Güçlü hissettirecek sözler etmelidir.
İlme kapı açacak sözler etmelidir.
İlimden uzak tutacak sözleri asla konuşmamalıdır.
Duyduklarını değil, şâhit olduklarını konuşmalıdır.
Okuduklarını değil, ilmî değer taşıyan bilgileri konuşmalıdır.
Dosdoğru düşünmeli, Hakk üzere düşünmeli, hakikatleri düşünmelidir.

Ve hakikatleri konuşmalıdır.
Her sözünün varlıkta karşılığı olsun.
Her sözünün arzda ve semâda karşılığı olsun.
Eğri konuşmamalı, eğrilerden konuşmamalı.
Doğru konuşmalı, doğruyu konuşmalıdır.
Âriflik ölçüsüyle konuşmalıdır.
İşte insan, doğru konuşabilmek için, dosdoğru olan hakika-
tin yolunda eğitim görmelidir.
Yâni Yûnus'un Taptuk'un kapısında eğitim gördüğü gibi...
Konuya vâkif olmadan konuşmamalıdır.
Arif kişilerden olmadan konuşmamalıdır.
Hakikatlere erişmeden konuşmamalıdır.
İşte eğri odun, doğru odun hakikati bunlardır.
İlmî yol almak için, duygular, düşünceler dosdoğru olmalıdır.
Haller davranışlar, dosdoğru olmalıdır.
Edinilen bilgiler, dosdoğru olmalıdır.
Tevazû, tenezzül içinde olunmalıdır.
Edeb içinde olunmalıdır.
İlâhi aşk içinde olunmalıdır.
İnsan her zaman dosdoğru hareket etmelidir.
Hakikat yolunda talebe olabilmek için, dosdoğru olmalıdır,
tüm eğriliklerden kurtulmalıdır.
Öncelikle dilini tutmalı "ben bilmem" demelidir.
Bilmişlik içinde olmamalıdır.
Bildiklerinin inadında olmamalıdır.
Kavga içinde olmamalıdır.
Öfke, hiddet içinde olmamalıdır.
İlmin dosdoğru bilgilerine sarılmalıdır.
Eğri olan ve insanı eğrilten bâtil bilgileri, ayrımcılık içeren
bilgileri, hor baktıran bilgileri, senlik benlik getiren bilgileri terk
etmelidir.
Bilmişlik yolunu terk etmelidir.

İlmin sonsuzluğuna adım attırarak yola tâbi olmalıdır.

Eğer biz; kötü düşünce, küçük görme, zarar verme, kişilerin ırzına, malına, makamına göz dikme, kıskançlık, çıkar için yaklaşma, hasetlik, fesatlık içindeyse eğri odun biziz.

Eğer biz; yalanlarla hareket ediyorsak, din, inanç kavgası içindeyse, bizim gibi inanmayanı hor görüyorsak, cehennemlik görüyorsak eğri odun biziz.

Eğer biz; zalimliğin ortaya çıkmasına sebep olan düşüncelele hareket ediyorsak, dilimizden zalimlik sözleri akıyorsa eğri odun biziz.

Kişi, edindiği bilgiye dikkat etmelidir.

Eğri bilgiye değil, doğru bilgilere erişmelidir.

Bilgi vardır seni insanlaştırır.

Bilgi vardır seni şeytanlaştırır.

İnsan, edindiği bilgiye dikkat etmelidir.

Edinilen bilgi insanı ya zulme götürür, hakikatten uzaklaştırır.

Ya ilme götürür, hakikat yolunda yol aldırır.

Zulme götüren bilgi insanı Hakk'tan uzaklaştırır.

İlme götüren bilgi insanı Hakk'la kucaklaştırır.

Zulme götüren bilgi kişiyi zalim yapar, kibirli yapar, şeytan yapar.

İlme götüren bilgi kişiyi insan yapar, huzur verir.

İşte insan, edindiği bilgiye dikkat etmeli, o bilginin kendini nereye sürüklediğini anlamalıdır.

İşte insan; eğri olan, insanı eğrilten, zalimleştiren her bilgiyi terk etmelidir.

Doğru bilgilere sarılmalıdır.

Eğer edindiğiniz bilgiler eğri ise;

Yâni; bölücülüğe, ayrımcılığa, ikiliğe götürüyorsa...

Fırkalara, gruplara bölüyorsa...

Dinlere, inançlara, ibadetlere göre ayrımcılık içine sokuyorsa...

İnsanları renklerine, milletlerine, cinsiyetlerine göre ayrımcılık yaptırıyorsa...

İnsanları bizden, bizden değil diye ayırıyorsa...

İnsanları alevi, sünni, bektaşî, nakşî, kadiri, nurcu vs diye ayırıyorsa...

İnsanları Müslüman, Hristiyan, Mûsevi diye ayırıyor ve hor baktırıyorsa...

Kimini hor görüp, kimini yüce gösteriyorsa...

Zengin fakir ayrımı yapıyorsa...

Hep bölücülükte kalıp, hep ayrımcılık yaptırıyorsa...

Kötülüğü besliyor, iyiliğe kapı açmıyorsa...

İşte bu eğri bilgiler, bizleri doğru olmaktan uzaklaştırır.

Taptuk'un dergâhına girmeyen eğri odun bunlardı.

Yoksa dağdaki bir odun değil...

Eğri bilgiler kişiyi kibre düşürür.

Eğri olan kişinin davranışı şöyledir:

Hep başkalarının inançlarından, ibadetlerinden bahseder ve birilerini küçük görür, kendi inancını, yolunu üstün görür.

Başkasının yolunu, inancını, ibadetini aşağılar.

Kendi gibi inanmayı, kâfir, zındık, cehennemlik ilan eder.

Kendini ve onun yoluna tâbi olanları seçilmiş görür.

Dilinde, ayrımcılık, bölücülük, ikilik algısı veren bilgiler vardır.

Duygularında kibre, kötülüğe yol açan hisler vardır.

Düşüncelerinde, senlik benlik kavgası, hasetlik, fesatlık, kıskançlık vardır.

İşte kişinin eğriliği, bildikleri, duyguları, düşüncelerinde gizlidir.

Eğer kişi doğru ise:

Bildikleri, ilme dayalı bilgilerdir.

Duygu ve düşünceleri hep hakikatleri anlamak üzeredir.

Duygu ve düşünceleri, şefkat, merhamet, dayanışma üzeredir.

Duygu ve düşünceleri, birlik, beraberlik üzeredir.

Hep varoluşunu anlamaktan, varlığı incelemekten, kişinin kendini tanımasından, varlıkla olan bağımızdan bahseder.

Allah hakikatine ulaşmaktan bahseder.

Hep birlik, beraberlik, yardım, hizmet etmekten bahseder.

İlim üzere hareket etmekten, çok çalışmaktan bahseder.

Öncelikle eğri odunu, doğru odunu, edindiğimiz bilgilerde aramalıyız.

Bilgiler bizi; ilimle tanıştıyorsa, yâni varlıktaki delillere, şahitliğe götürüyorsa, o bilgiler ilâhî bilgilerdir, doğrudur.

Bilgiler bizi; akıl etmeye, düşünmeye, anlamaya, analiz etmeye ve sonuçta yaratılışı okumaya götürüyorsa, o bilgiler ilâhî bilgilerdir, doğrudur.

Bilgiler bizi; Allah hakikatine götürüyorsa, o bilgiler ilâhî bilgilerdir, doğrudur.

İlimle bulduğumuz bilgi bizi; Sâlih amelde olmaya, çevremize hizmet etmeye, insan olmaya götürüyorsa, doğrudur.

Bilgiler bizi; aslı olmayan, ispatı olmayan şeylere, zalimliğe sürüklüyorsa, o bilgiler bâtil bilgilerdir, doğru değildir.

Bilgiler bizi; ayrımcılığa, ikiliğe, kibre sürüklüyorsa, o bilgiler bâtil bilgilerdir, doğru değildir.

Nisâ Sûresi 2:

وَأَتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا
تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا

Ve âtûl yetâmâ emvâlehum ve lâ tetebeddelûl habîse bit tayyîb ve lâ tekulû emvâlehum ilâ emvâlikum İnnahu kâne hûben kebîrâ

Ve âtû : Verin, sunun, bildirin,

El yetama : Yetim, yalnız kalan, kendi inançlarından kopmuş,

Emvâle-hum : Onların mallarını, değerlerini, hakikatlerin bilgileri,

Ve lâ tetebeddelû : Yok, değiştirmek,

El habîse	: Zararlı, pis, kötü, zarar veren,
Bi el tayyibi	: Temiz, zararsız, iyi, güzel,
Ve lâ teakulu	: Yemeyin, beslenme, fayda, yarar,
Emval hum	: Mal, değer, bilgi, onlar,
Îlâ emvâli-kum	: Mallarınız, değerleriniz, bilgi, siz, kendiniz,
İnne-hu kane	: Muhakkak ki o, oldu,
Huben kebir	: Günah, aldatma, vebal, büyük,

Meâli: “Atalarının inancından kopmuş olup, hakikati arayanlara hakikatlerin bilgilerini verin ve tertemiz hakikat bilgilerinizi cehaletin o zararlı bilgileriyle değiştirmeyin ve onların değerlerini kendi değerleriniz yapıp faydalanmayın. Muhakkak ki bu büyük bir vebaldir.”

Âyette belirtildiği gibi, zarara, kötülüğe yol açacak her türlü eğri bilgileri masum beyinlere ekmemeliyiz.

Hakikatin dosdoğru bilgilerini sunmalıyız.

Bilgiler köprüdür.

Ya varlığın özüne köprü kurar, bizi oraya iletir.

Ya da bizi, dedikodulara, yalanlara, aslı olmayan şeylere köprü kurar, zalimliğe iletir.

Bilgi vardır, cennetin kapısını açar, bize huzur verir.

Bilgi vardır, cehennem kapısını açar, bize huzursuzluk verir, bizi ateşe sokar.

İşte kişi, öncelikle edindiği bilginin eğri mi doğru mu olduğuna çok dikkat etmelidir.

Sonra da sunduğu bilgilerin, eğri mi doğru mu olduğuna da çok dikkat etmelidir.

Eğri bilgiler, insanı zalimleştirir, şeytanlaştırır.

Zalim olan çevresine zulüm eder.

Yûnus Emre’imiz buna dikkat çekmiş.

“Taptuk’un kapısından eğri odun giremez” demiştir.

Kur’ân’da şeytanlaşmanın başladığı yer çok güzel belirtilmiştir.

Saffat Sûresi: 64.....68

64- Muhakkak ki o fena hallerin geldiği yerin kaynağı, benlik içinde olup kendine varlık isnat etmenin cehaletidir.

65- Şeytani hallerin başlangıcının çıktığı yer orasıdır.

66- İşte zalimler o hallerden beslenirler. Artık içlerini hep o hallerle doldururlar.

67- Sonra da muhakkak ki, öfke kızgınlık gibi karışık haller onların halleridir.

68- Sonra doğrusu onlar, elbette benlik içinde olup, kendine varlık isnat etmenin cehaletinde döner dururlar.

İşte tüm eğri bilgiler, eğri duygu ve düşünceler kişiyi şeytanlaştırır.

Âyette belirtildiği gibi; benliğe, gurura, kibre düşüren bilgiler, eğri bilgilerdir.

Öfke, hiddet, kin, nefret, kavgaya düşüren bilgiler eğri bilgilerdir.

Âyetlerden anlıyoruz ki:

İnsan doğru bilgilerle hareket ederse, hakikatlerin yolunda olacaktır.

Doğru bilgiler, ilme ve edebe dayalı bilgilerdir.

İlme dayalı bilgiler, insanı Allah'a şâhit eyleyecektir.

Allah'a şâhit olan, iman ehli olacaktır.

İman ehli olan, kimseye zerre kadar zulüm etmeyecektir.

Eğri bilgilerle hareket eden ise, eğri duygu ve düşüncelere sürüklenecektir.

Duygu ve düşünceleri eğri olan kişi, kendi isteklerinin zorbalığında olacak ve o kişiden kötülük açığa çıkacaktır.

Demek ki zalimlik, kendi çıkarı için birilerine zorbalıkla davranmaktır.

Şeytani haller olan, benlik, öfke, kızgınlık, kendine varlık isnat etmenin hallerinden gelir.

Âyette belirtildiği gibi; Rabbinin merhametini anlayanlar, iyi davranışlar içinde olacaktır.

Yâni onlar zerre kadar da olsa kimseye kötülük yapmazlar.

Rabbinin merhameti ne demek, iyi anlamalıyız.
Rahmete ulaşmanın yolu, doğru bilgilere erişmekle mümkündür.
Allah'ın merhameti yerleri gökleri her şeyi kaplamıştır.
Bir yağmur damlasında, bir çiçekte, bir böcekte, aldığımız
her nefeste hep O'nun rahmeti vardır.
Kâlbler O'nun rahmetiyle atar.
Kulaklar O'nun rahmetiyle duyar.
Tüm beden O'nun rahmetini gösterir.
Allah'ın rahmetine erişenler, dosdoğru hareket edenlerdir.
Dosdoğru olmanın durumunu da Haşr Sûresi çok güzel be-
lirtiyor.
Kendi ihtiyacı olsa bile ihtiyacı olana yardım edenlerdir..
Buldukları yerden hakikatler için arayışa çıkanlardır..
Kendi varlıklarından geçenlerdir..
Hakikatlerin değerlerini arayanlardır..
Allah'ın yaratmadaki incelikleri arayanlardır..
Allah'ın rızasını arayanlardır..
Allah'ın ve resûl'ünün yardımını arayanlardır..
Hakikatleri makam edinenlerdir..
Makam makam ilmi yolda yol alanlara sevgiyle, gayretle yak-
laşanlardır..
Hakikatin arayışında olan kimselere sevgiyle yaklaşıp, on-
lara yardım edenlerdir..
Cimrilik etmeyenlerdir..
Kıskançlık etmeyenlerdir..
Kardeşleri için mağfiret dilerler..
Kardeşleri için iman bakımından, kendilerinden daha idrakli
olmalarını dilerler..
Kâbllerinde asla hasetlik taşımazlar..
Haşr Sûresi 8-9-10
8: Buldukları yerden bir arayışla dışarı çıkanlar, kendi var-
lıklarından geçip bir yerden bir yere taşınanlar; onlar hakikatlerin

değerlerini, Allah'ın yaratmadaki incelikleri, rızasını, Allah'ın ve Resulünün yardımını ararlar. İşte onlar dosdoğru olanlardır.

9: O kimseler; buldukları yerlerde hakikatleri makam edinirler; onlardan önceki inananlar gibi inanırlar; bir yerden bir yere taşınan kimselere sevgiyle yaklaşırlar ve ihtiyacı olanlara verirler; onların gönüllerinde bir rahatsızlık yoktur. Onların kendi ihtiyaçları olsa bile, ihtiyacı olana yardım ederler. Kim kendini cimrilik, kıskançlık hallerinden korursa, işte onlar kurtuluşa erenlerdir.

10: Ve o kimseler onlardan sonra gelenler için derler ki: Rabbimiz, bize ve kardeşlerimize mağfiret eyle, onlar iman bakımından idrakte bizden ileri gitsinler, iman edenler için kâlblerimizde asla hasetlik olmasın. Rabbimiz muhakkak ki sen varlığı şekillendirensin, tüm varlığı özünden var edensin.

Bakara Sûresi 25: İman edenlere ve dosdoğru iyi çalışmalarda bulunanlara bildir: Onlara huzur vardır, makamlarında akıp giden bir ilim vardır, her an o ilimden faydalanmak vardır; o yararlandıklarından verim almak vardır. Derler ki: Bizi ilk andan beri faydalandıran ve benzer güzellikler sunan O'dur. Onlarla aynı yolda olanlara temizlenmek vardır ve onlar devamlı o hakikatlerle hareket ederler.

Nisâ Sûresi 135: Ey iman edenler! Dürüstçe adaletli bir halde hareket edin. Allah için bildiğiniz hakikatleri dosdoğru anlatın. Eğer kendinize karşı ya da ebeveynlerinize ya da size yakın olanlardan bilgili ya da bilgiden yoksun olanlara karşı haksızlık yaparsa da, artık onlara Allah için dosdoğru adalet içinde davranın. Artık hevalarınıza uymayın, hep adil olun ve konuştuğunuzda sözlerin anlamlarını değiştirmeyin. Muhakkak ki Allah yaptığınız şeylerden her an hakikatleri bildirir.

Mâide Sûresi 8: Ey iman edenler! Allah için kararlı, sadık, sorumluluk sahibi olun. Tanıklığınız adalet içinde olsun. Kin, nefret gibi sizi baştan çıkaracak halleri yok edin. Adaletsiz kimselerden olmayın. Her zaman dosdoğru hareket edin. Fenalardan sakınmak için o yakınlığı muhafaza edin. Fenalardan sakının,

Allah'a ortak koşmayın. Muhakkak ki Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri bildirir.

Yûnus Sûresi 4: Hepinizin kaynağı O'dur. Ortaya çıkan tüm varlık Allah'ın hakikatlerini gösterir. Muhakkak ki halk oluşun ilk başlangıcı O'dur, sonra dönüp varılacak yer O'dur. İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar adalet üzeredirler. Yakıp yıkıcı hallerle beslenenler ise, onlar hakikatleri görmemezlikten gelen kimselerdir ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtmelelerinden dolayı acı azaptadırlar.

Yûnus Sûresi 25: Allah, barış ve huzur içinde olmaya davet eder. İsteyen kimse dosdoğru hakikatin yolunu bulur.

Yûnus Sûresi 26: Güzel haller içinde olmak, hep yararlı işler yapmak ve daha fazlası o kimseler içindir ve onların yüzlerinde karamsarlık yoktur ve onlarda hor görme hâli yoktur. İşte onlar huzur sahibidirler, onlar devamlı o hallerle hareket ederler.

Yûnus Sûresi 27: Fenalarda çalışan kimselerin karşılığı ise misli ile o fenalardır. Onlar cehaletin karanlığında kalmışlardır ve onlar, Allah'ın günahlardan koruyuculuğunu da anlayamamışlardır. Onların yüzleri sanki gece karanlığından bir parça gibidir. İşte onlar yakıp yıkıcı hallere sahiptirler, devamlı o hallerle hareket ederler.

Yûnus Sûresi 105: Yüzünü Tevhîd üzere varlığın yaratılış yalarına çevir ve sakın ortak koşanlardan olma.

Yûnus Sûresi 106: Allah'ı bırakıp da, sana bir faydası olmayan ve seni koruyamayan zanna dayalı şeylere yönelme. Eğer böyle yaparsan, o zaman sen muhakkak ki zalimlerden olursun.

İşte Yûnus Emre'mizin, eğri odun doğru odun meselesini bizler böyle anlıyoruz.

Kusurumuz, eksiğimiz olduysa affola.

RECEP ENDER KOCAMAN KİMDİR

Bu bölüm Recep Efendi'nin kendisi tarafından kaleme alınmıştır.

Recep Ender Kocaman'ın Hayatı ve Şahsiyeti.

Makedonya'nın Tikveş iline bağlı Muşansa köyünde 1922 yılında dünyaya geldi.

Beş yaşında iken Türkiye'ye geldi.

Anne adı: Nazlı.

Baba adı: Ahmet'tir.

Dokuz çocuktan birincisidir.

Altı evladı olmuştur.

Akhisar'da yaşadı, Akhisar'da vefat etti.

2. Kosova meydan savaşından sonra Makedonya tümüyle Türklerin eline geçmişti.

Oraları devamlı elde tutmak ve Türkleştirip Müslümanlaştırmak amacı ile Anadolu'dan çeşitli yörelerden gelen Türk aileler, Makedonya'da çeşitli yerlere yerleştirildi...

Bu sırada, Bursa yöresinden oraya giden dört aile de, Muşansa köyünü kurdu.

Uzun zamanda yüz hanelik bir köy oldu.

Anadolu'dan oralara giden Türkler Tevhîd, Tasavvuf ehli idiler.

Recep Ender'in dedeleri Bursa yöresinden gitmişlerdi.

20. yüzyılın başlarında Hasan Fehmi Tezdoğan Hazretleri, İştip'te medrese tahsili görüp aynı zamanda, üçüncü devre Melâmi Pîri Muhammed Nur Hazretlerinin Halifesi olan Hacı Salih Rifat Efendinin halifesi Ali Rahmi Efendiden icazet ile köye döndüğünde

bütün köy halkı Mesleki Resule intisap ile Melâmi neş'e ve zevki ile şereflenmişlerdir.

Daha sonra 1927 yılında Makedonya'dan Anadolu'ya göç etmişler ve Manisa ilinin Akhisar ilçesine yerleşmişlerdir.

Seyri sülûkuna ilk zamanlarda Hasan Fehmi Tezdoğan Efendi'den devam etmiş, âdeta dizi dibinde büyümüştür.

Ana tarafından Hasan Fehmi Efendi ile yakın akrabadır.

Hasan Fehmi Efendi'den ve sonrasında, varisleri olan Malik Ef. Ali Ef. Halil Ef. İdris ve Ömer Efendilerden Tevhîd derslerini tahsil ve talim etmiş sohbetlerinden yararlanmışır.

Askerliğini ikinci dünya savaşı sırasında 1942-1945 yıllarında Bursa'da yapmıştır.

Manisa Akhisar'da, Tütün üretimi ve Zeytin ile geçimini temin etmiştir.

Bu meslekte 1990 yılına kadar devam etmiştir.

1961 yılından itibaren Tevhîdi telkine memur edilmiş, ihvanı irfan cennetine yönlendirme zevkiyle ömrünü bitirmiştir.

Rûhu şad olsun.

Eserleri; 1. Allah tutkusu.

2. İslamda ruh hayatı Tasavvuf.

3. Gülzarı Arifan Rayihai Rahman.

4. Hakikat Güneşi Kevser Pınarı.

Tasavvuf lisanı ile Kur'anı Kerim tefsiri ve müsvette halinde olan İlm-i Tevhîd, vahdeti vücûd ve vahdeti mevcud...

Ve birçok da çeşitli konularda notlar.

Tuttum mürşid elini Hakka döndüm yönümü

Koktum dostun gülünü geriye döner miyim

Aşk odu câna düştü aklım fikrim hep şaşı

Gönül zikriyle coştı gayrıyı anar mıyım

Aşk ile yandı varım gayrı ben yanar mıyım
Âliden kevser içtim gayriden kanar mıyım
Her kim Hak yola girdi elbet maksada erdi
Kalbe tecelli oldu şuhutdan döner miyim

Hidâyetle etti davet aşkı gönderdi burak
Gayrı olur mu durmak tereddüt eder miyim
Aşk olunca arkadaş kıldım nefisle savaş
Nefis yol kesmek ister ona baş eğer miyim

Oldum varlıktan tahir kalpte Hak oldu zahir
Bildim O evvel ahir efsane dinler miyim
Odur batın ve zahir çünkü kalp oldu bahir
Oldu onda misafir gayri şirk eder miyim

Ben dost ilini gördüm yabana gider miyim
Ehli bâsiret oldum körlüğe döner miyim
Henüz arif olmayan insan mıdır dünyada
Ko ben insanım desen ya ben acep der miyim

Ben o şahlar şahının perdecisi olmuşum
Kimse karışmaz bana açar mı örter miyim
Kahrı cümleyi sarmış ululuğu aşikâr
Cemâlini görmüşüm Tanrı budur der miyim

Makamı vahdetimin zevkinden tat almayan
Kokmayınca ne bilsin gül müyüm anber miyim
ENDER, ender bulunur gerçek âşık dünyada
Ki bilsin, Âli miyim yoksa ben kamber miyim

Recep Efendi ile ilgili aşağıdaki bölüm, talebesi İsmail Din-
çer tarafından kaleme alınmıştır.

Efendi; öğretmen, yol gösterici, Kâmil insan, Bilge insan, gönülleri terbiye eden, efendi insan, eğitim görmüş, ilim ve edeb ile yetişmiş demektir.

Yıllarım cemaatler içinde geçmiş olan biri olarak, Recep Efendi'den gelen İlm-i Tevhîd yolu benim için çok kıymetlidir.

Bu yolla tanışmama Recep Efendi vesile olmuştur.

Ondan aldığım İlm-i Tevhîd dersleri ile hakikatin yolu bizlere de nasip oldu.

Bizi Recep Efendi'ye götüren, Turgutlu'da oturan Recep Efendi'nin akrabası olan Ramadan amca dediğimiz kişidir.

Devamlı soru sorup araştıran biri idim.

Cemaatlerde soru sorulması pek hoş karşılanmaz.

Bizim gönlümüz ise sorulara cevap arayan bir duygu içinde idi.

Onlarca cemaatte kalıp ayrıldım.

Oralara gitmemin tek sebebi hakikati öğrenme isteğimdi.

Ne zaman ki İlm-i Tevhîd yolu nasip oldu, aradığım tüm soruların cevaplarının olduğu yer burası diye gönlüme doğdu.

Anadolu Erenlerinin yolu olan İlm-i Tevhîd yolu nasip olduktan sonra, gönlüm bu yola tastamam rabita oldu.

Ve başka bir yol aramaz oldum.

Tüm dersleri bitirmeme, Recep Efendi vesile oldu.

Recep Efendi, Manisa'nın Akhisar ilçesinde yaşamış, 11-06-2005 yılında saat 14.30'da Hakk'a yürümüştür.

Mezarı Akhisar'dadır.

Tütüncülükle ve zeytincilikle rızkını temin etmiş, ailesine öyle bakmıştır.

Bize Makam-ı Cem meratibi, Tütün tarlasında yapmış olduğu çadırdan bir evin içinde nasip olmuştur.

1986 yılında tanıştım, onunla başlayan İlm-i Tevîd yolculuğum, vefat tarihi olan 2005 yılına kadar devam etti.

Her hafta yanına giderdim.

Onunla olan sohbetler, makam ve meratipler üzere idi.

Onunla olan sohbetlerde açılan hakikat kapıları, beni hayretten hayrete, heyecandan heyecana sürükledi.

“Aaaa dinin hakikati buymuş, Allah hakikati buymuş, şu kelimenin hakikati buymuş” gibi her günüm ayrı bir heyecan içinde akıp gitti.

Rüyalarım da bile makam makam kapılar açıyordu.

Gördüğüm rüyalarda nice hakikatler nasip oldu.

Bu rüyalardan biri şöyledir.

Tevhîd dersleri aldığım ilk yılda şöyle bir rüya nasip oldu.

Küçükten beri anne ve babam tarafından Hazreti Muhammed aşığı olarak büyütüldüm.

Onun için Recep Efendim’den Tevhîd dersleri aldıktan sonra, bir gün gece yatmadan önce şöyle bir dua ettim:

“Allah’ım rüyamda Efendimiz Hazreti Muhammed’i görmemi nasip et.”

O gece Efendim Recep Efendi rüyama girdi.

Bir anlam veremedim, yorumlayamadım!

Ertesi gün yine yatmadan önce yine; “Allah’ım rüyamda Efendimiz Hazreti Muhammed’i görmemi nasip et” diye dua edip yattım.

Yine o gece Recep Efendi rüyama girdi.

Yine bir anlam veremedim, yorumlayamadım!

Üçüncü gün yine yatmadan önce; “Allah’ım rüyamda Efendimiz Hazreti Muhammed’i görmemi nasip et” diye dua ederek yattım.

Üçüncü gün yine rüyamda Recep Efendim rüyama girdi.

Gece heyecan içinde uyandım.

Ve kendime şöyle seslendim;

A be gâfil sen Muhammed’i etten kemikten bir beden mi sandın.

Üç geceden beri rüyana Hazreti Muhammed efendin geliyor.

Recep Efendi’nden aldığın Tevhîd eğitimi sana nice nûrlara kapı açmadı mı?

Hazreti Muhammed bir beden değil, nûranî bir boyuttur.

Senin üç geceden beri rüyanda gördüğün Recep Efendin, Tevhîd dersleri ile seni Tevhîd'in nûruyla tanıştırmadı mı?

Yâni seni Muhammed nûruyla tanıştırmadı mı?

Yâni seni Muhammed ile tanıştırmadı mı?

İşte üç geceden beri gördüğün rüyana Hazreti Muhammed geliyor.

Nûrun alâ nûr âyeti, Allah'ın nûrunun Muhammed'den teceli etmesi değil mi?

Muhammed denilen Allah'ın nûru değil mi?

Muhammed denilen nûranî boyut değil mi?

"Beni gören Hakk'ı görür" diyen Hazreti Muhammed buna işaret etmedi mi?

Hazreti Muhammed'in nûrunu gören, Muhammed'i görmüş olmaz mı?

Muhammedî nûra erişen, tüm âlemlerdeki mutlak nûrun sahibi olan, Allah'ın nûruna bağlanmış olmaz mı?

Evet, üç gece boyunca gördüğüm rüyayı, üçüncü günün rüyası sonrası anlamlandırdım.

Böyle nice hikmet dolu rüyalar, gönlümüzün sarsılmasına ve nice kapıların açılmasına vesile oldu.

Recep Efendimden aldığım eğitim, yıllardan beri aradığım soruların cevaplarını bir bir getiriyordu.

Kâh makam meratip dersleri, kâh sohbetler, kâh tefekkürler, kâh rüyâlar nice sırlara kapılar açıyordu.

Gördüklerimiz, yaşadıklarımız, daha farklı değerlendiriliyordu.

Böylelikle nice kapılar açılıyor, gönül bir duygudan diğer duyguya akıp gidiyordu.

Sanki ayrı bir dünyaya adım atmıştım.

Mânâ yolunun ne olduğunu kâlden hissetmeye başladım.

Gökte uçan kuşlar gibiydim.

Işık gemisine binmiş ışıkla yol alıyordum.

Anlatılmaz duygular içindeydim.

Hakikatleri anladıkça sarsıldım.

Din adına duyduğum her bir kelimenin anlamı, bir güneşin doğması gibi açığa çıkıyordu.

Ve böylece bilişlerim değişmeye başladı.

Sonra da duygularım, düşüncelerim değişmeye başladı.

Sonra da bakışlarım, sözlerim, davranışlarım değişmeye başladı.

Her sohbet nice hakikatlere kapılar açıyordu.

Her tefekkür, gönlümde nice mânâlara kapılar açıyordu.

Hafta içi çalıştığımдан dolayı, Pazar günü gelse de Efendi'me koşup gideyim duygum çok ağır basıyordu.

Zaman zaman gönlümde onu derinden hissedirdim, "özledim" dediğimde işyerimin zili çalar, bakardım Efendim Akhisar'dan arabaya atlamış gelmiş.

1986 yılından 2005 yılına kadar onunla yol almak, nice kapıların açılmasına vesile oldu.

Onun talebesi olmak, Hazreti Muhammed'i layıkıyla anlamasının kapısını açtı.

Gönlümde hâlâ, onun talebesi olmanın heyecanı vardır.

Hazreti Muhammed'in rahmet dolu mücadelesini, gönlünü anlamamıza vesile olan, Recep Efendi'dir.

Erenlerin yolunda olmamıza vesile olan Recep Efendi'dir.

Kendini bilme eğitimi nedir, ondan öğrendim.

Hakikatlerin varlığın özünde olduğunu bizlere o bildirdi.

Hakikat diye hep kitaplardaki bilgileri ve cemaatlerdeki sohbetleri bilirdik.

Oysa hakikat insanın kendi bedeninde ve varlığın özünde imiş.

Varlık cânlı Kur'ân imiş.

Varlıktaki tüm nitelikler âyet imiş.

Varlıktaki olaylar hadis-hadise imiş.

Varlığın sûretleri ve oradaki değerler sûreler imiş.

Hep bunları öğrenmeme Recep Efendi vesile oldu.

Ayrıca Mushâf-ı Şerifi mânâ üzere okumayı ondan öğrendim.

Onun teşviki ile 25 yıl Kur'ân Meâli çalıştım.
Ve kitap olarak "Tevhîd-i Kur'ân Meâli" bastırıldı.
Ve kim isterse ücretsiz gönderildi.
Recep Efendi, İlm-i Tevhîd yolunun âşıklarından biridir.
İlk derslerini, Hasan Fehmi Tezdoğan'dan almıştır.
Hasan Fehmi Tezdoğan anne tarafından yakın akrabasıdır.
Kapısına kim gelirse gelsin, onları Tanrı misafiri kabul ederdi.
Öncelikle, hemen kendi elleriyle sofrayı kurardı.
Defalarca bizlere, tavada yumurta, zeytin, peynir, helva ikram etmiştir.
Gelenlere kendi elleri ile çay, ayran yapar, kendi elleri ile ikram ederdi.
Beni birçok yönden çok etkilemiştir.
Beni en çok etkileyen sohbetindeki üslubu idi.
Bir konu açıldığında, o konudan taşmaz, o konuyu en ince ayrıntısına kadar açar ve sohbetin sonunda konuyu bağlardı.
Asla başlıktan başlığa atlamaz, bir konuyu derinlemesine in-celerdi.
Etkilendiğim diğer konu, kapısına gelenlerin mezhebine, ibadetine, cinsiyetine, mesleki konumuna asla bakmazdı.
Kapısına, cami imamı da gelirdi, toplumun ateist dediği kimseler de gelirdi.
Kapısına kim gelirse gelsin, aynı tevâzu ile karşılardı.
Onların gönüllerine bakar, gönüllerine göre konuşurdu.
İnsanların ibadetlerine inançlarına asla karışmazdı.
Kadın erkek ayırımı asla yapmazdı.
Kadın erkek ayırmadan sohbet ederdi.
İnsanların ibadetlerini gönüllerine bırakır, "Nasıl istiyorsanız öyle yapın, gönlünüzce davranın" derdi.
Sohbetlerinde edeb ve ilmi birbirinden ayırmadan hissettirirdi.
Sohbetlerinde asla korku hissettirmezdi.

İnsanları asla; namazlı namazsız, şeriatlı şeriatsız, alevi, bektaşî, sünni diye ayırmazdı.

Gelen insanlara, Allah'a şâhit ettirecek bilgiler sunardı.

Yetişmiş olduğu İlm-i Tevhîd yolundan asla ayrılmazdı.

Bizlere devamlı, Hûd Sûresi 112. âyeti hatırlatır "Emrolunduğun gibi dosdoğru ol" derdi.

Sohbetlerinde asla siyaset olmaz, asla dünyalık dedikodular olmazdı.

Sohbetlerine her kesimden insan gelirdi.

İnsanların gönüllerine bakar, onların beşeri makamlarına asla bakmazdı.

Başî açık, başî kapalı bayanlar da gelirdi, onların asla başlarının örtülü olup olmadığına bakmazdı.

Sohbetleri hep, İlm-i Tevhîd dersleri ile ilgili olurdu.

Ehli Beyt aşığı idi, İlm-i Tevhîd yolunun âşıklarının Ehl-i Beyt yolunun takipçileri olduğunu hissettirirdi.

Bizlere, Hazreti Muhammed, Hazreti Hatice ve ehli beyt ile ilgili birçok bilgiler sunmuştur.

Kur'ân âyetlerinin anlamlarını incelemeyi bizlere aşıl原因an kişidir.

Recep Efendiyi hiçbir zaman öfkeli hiddetli görmedim.

İnsanlara hiçbir zaman, kâfir, cehennemlik, dediğine rastlamadım.

Onu tartışmaya çekenlere izin vermemiş, sukûnetini korumuştur.

Dünyalık hırsları, Dünyalık kaygıları asla olmamıştır.

Hiç kimseyi yüceltmez, hiç kimseye de hor bakmazdı.

Hiçbir zaman ağzından, ben efendiyim, ben mürşidim, sözü çıkmamıştır.

İlm-i Tevhîd derslerini derinlemesine anlatır, insanların anlayacağı bir şekilde dile getirirdi.

Bizleri, İlm-i Tevhîd yolunda yetiştirmek için çok büyük gayret göstermiştir.

Her zaman varlığın özüne bakmayı tavsiye etmiştir.

Sûrette kalmamayı, sîrete bakmayı tavsiye etmiştir.

Her an Tevhîd dersleri ile bakmayı, Tevhîd derslerinden ayrılmamayı öğütlemiştir.

Fenâ makamlarını çok iyi anlamamızı tavsiye etmiştir.

Bekâ meratiblerinin zevki keyfiyetiyle nazar etmeyi öğütlemiştir.

Halk'ta Hakk'a nazar etmeyi, o şuurdan ayrılmamayı tavsiye etmiştir.

“Dünya hırsı, Dünya kaygısı içinde olanlarla muhabbet edersen, onlara benzemeye başlarsın” diye uyarılar yapmıştır.

“Ağzından çıkan her söze dikkat et” uyarısı yapmıştır.

“Asla Tevhîdden ayrılma, sözün, bakışın, davranışın hep Tevhîd üzere olsun” uyarısı yapmıştır.

Herkese, “Tevhîd'e uyun, Tevhîd'i kendinize uydurmayın” demiştir.

Fenâ ve Bekâ makamlarını, talebenin makamına göre ince ince anlatırdı.

Bizlere verdiği emeklerden dolayı ona sonsuz şükranlarımızı sunarız.

Onun yetişmesine vesile olan, Efendisi Hasan Fehmi Tezdoğan için yazdığı ilâhi şöyledir.

HASAN FEHMÎ

Ey ihvan kardeşler

Düşmeyin siz firaka

Zahir idi sûrette

Hicret etti batına

Evvel ayrı görürdün

Ki sanırdın uzakta

Şimdi sendedir cânan
Hayat verir canına

Ona gönlünde yer ver
Hasret kalma Fehmi'ye
Her bir arif kelâmın
Söyleyen o mutlaka

Teselli gelir bize
Çünkü gitti aslına
Terk eyleyip kesreti
Göçtü vahdet mekâna

Bin dokuz yüz elli bir
Vardı Aralık aya
Sekiz cumartesi gün
Saat iki otuzda

Sır olup bu gözlerden
Hem âlem-i ervahâ
Viran kodu kafesi
Uçup o murg-i anka

Bilenler gördü anı
Ki Muhammed Mustafa
Çün ilmiyle eyledi
Şefaath her âşıkâ

Kalbimizde zikreden
Gönlümüzde fikreden
Ruhumuzun cenneti
Hem gönlümüzde safa

Fehmi can, Fehmi canan

Fehmi din, Fehmi iman
Fehmi müjde fehmeden
Fehmi, Fehmi mutlaka

İlâhiden anlaşıldığı gibi; Hasan Fehmi Tezdoğan 1951 yılında, Aralık ayının sekizinci günü olan cumartesi gününde saat iki otuzda Hakk'a yürümüştür.

Recep Efendinin bunu unutmadan ilâhîde belirtmesi, Efendisi Hasan Fehmi Tezdoğan'a ne kadar hürmet gösterdiğinin en güzel işaretidir.

Bu hürmetin hikmeti olsa gerek, Recep Efendide aynı saatte Hakk'a yürümüştür.

Recep Ender Kocaman'ın gönlünden dökülen ilâhîlerden bazıları şöyledir:

Bu ilâhîler "Allah Tutkusu" kitabından alınmıştır.

ALLAH

İman ettik vardır Allah
Şeriki yok birdir Allah
Evvelinde batın idi
Sonunda zahirdir Allah

Melekleri ismi kavi
Cismi lâtif, gözden hafi
Bil ki Tanrının kudreti
Onlar ile fail Allah

Kitapları hep semavi
Onu bildirir her biri
Alimdir ilmin mazhari
Bilinen hem bilen Allah

Peygamberleri göndermiştir
Zatını bildirmek için
Bu görevi tamam etti
Muhammet çün Resulullah

Alemleri ayna kıldı
O baktı kendini gördü
Bu mazharı alem
İçre olur ENDER mir'atullah

UYAN

Ey mevlâyı arayan
Önce gafletten uyan
Tevhîd nûruna boyan
Gizliler ayan olsun

Önce hakka âşık ol
Aşk yolunda sâdık ol
Benlik yükünü at ki
Yol sana kolay olsun

Tevhit şarabından iç
Sonra da nefsinden geç
Gerçeği yalandan seç
Gönlün irfanla dolsun

Tevhit edeb yoludur
İlim irfan yoludur
Bülbüllerin gülüdür
Öt ki gönül şen olsun

Hak yolunda sabırla git
Ondan gayriyi terk et
Gönlüne doğsun hazret
Sana misafir olsun

Hak sana yakın gelsin
Sen yok ol o var olsun
Cemalini göstereceğin
Bakan gören o olsun

ENDER Hakkı çok zikret
Tefekkür et şuhut et
Tevhit üzere zevk et
Gönlün irfanla dolsun.

ZUHURA GELDİM

Zatımdan zatıma tecelli kıldım
Tecelliyi kalbe hidâyet oldum
Kendi cemalime çün âşık olup
Bunda kendi kendim bulmağa geldim

Sâlikin kalbinde mürid ben olup
Kamil nefesinde ona ruh oldum
Ölüyken dirilen sâlik kâlbinde
Her nefes kendimin zikrine geldim

Efâl aynasında tecelli kılıp
Sıfatımla âleme ziynetler verdim
Cümle mevcudata bunda ruh olup
Kesret-i âleme seyrana geldim

Bilinmezdim gizli hazine idim
İrfaniyet ile aşıkâr oldum
Kendi mazharımda kendimi gördüm
Kesret aleminde zuhura geldim

Vahdet-i vücütla zahir olup
Kendi kesretimde hem batın oldum
Kendi sıfatıma Muhammed dedim
Muhammed yüzünde görmeğe geldim

İlm-i ezelide salt ben vardım
İlm-i zâhir edip kelâma geldim
Önce zâtım ile bâtında iken
Sonra sıfatımla zuhura geldim

Çünkü bilinmeye iştîyak duydum
Rahmân sûretinde insana geldim
Mü'minin kâlbini mekân eyleyip
ENDER sûretinde zuhura geldim

RESULULLAH
İslâm tevhit dinidir.
Tevhit Hak birliğidir
Kalplerin dirliğidir

La ilahe illallah
Muhammed Resulullah

Tevhit Tanrı dinidir
Müminin imanındır
Tanrının birliğidir

La ilahe illallah
Muhammed Resulullah

Buyurdu Kur'ân'da Hak
«Çok zikredin» dedi bak
«Fikredin» dedi mutlak

La ilahe illallah
Muhammed Resulullah

Gerek hayır gerek şer
O halkeder ve işler
Yok ondan gayri işler

La ilahe illallah
Muhammed Resulullah

Yerde ve gökte O'nun
Hiç benzeri olmadı
İşiten ve gören odur

La ilahe illallah
Muhammed Resulullah

Fe eynema tuvellü
Fe semme vechüllahi
Her şeyde vasiallah

La ilahe illallah
Muhammed Resulullah

«Kulun elinden tutan
Ondan gören ve duyan
Benim» buyurdu Allah

La ilahe illallah
Muhammed Resulullah

“Evvel, ahir ve batın
Bütün her şeyde zâhir
Benim» dedi hem Allah

La ilahe illallah
Muhammed Resulullah

Ancak sanma şey odur
Şeyler onunla durur
ENDER o salt bir hüdur

La ilahe illallah
Muhammed Resulullah

Her şey O’nunla vardır
Hem her şey de O’ndandır
Ondan başka ne vardır

La ilahe illallah
Muhammed Resulullah

AŞK İLE

Cânımızda aşkı ile
Kâlbimizde zikri ile
Gönlümüzde fikri ile
Yürüyelim dost yolunda

Aşk şarabı cândır câna
İçer isek kana kana
Kaldırır hep perdeleri
Gösterir cânanı câna

Odur cânımız cânanı
Onsuz neyleriz bu cânı
Gerçekte o arar onu
Biz mazharız yalnız ona

Hidâyet eyledi câna
Aşkını da verdi ona
Fani olur bizlik bunda
Gideriz onunla ona

Nefsimizi bildik bunda
Hem bileni bildik canda
Bilen bulan kendi oldu
Kul sûreti mazharında

İnsanı mükerrerrem kıldı
Hem halife oldu onda
Baktı bâtından zahire
Safi hak oldu insanda

Vahdet-i zattı ezelde
Tecelli etti ENDER'de
Sıfatıyla kesret oldu
Yine vahdet oldu sonda

BİR YÜZ OLDU

Coştu gönül aşk ile
Can uyandı zevk ile
Dosta gittim şevk ile
Geceler gündüz oldu

Kâlb parladı zikriyle
Hem şuhut hem zevkiyle
Dost cemalin görmeye
Azalarım göz oldu

Dost yönüne varmaya
Varıp onu görmeye
Kalmadı dere-tepe
Her taraf dümdüz oldu

Bu enfüs-ü afakta
Tecelli etti vaktâ
Yer ve gökler nur oldu
Gece yok gündüz oldu

Her Şey olmuş bir âyet
Manâsı açık gâyet
Fâil, mevsûf, mevcûd O
Cümlesi bir yüz oldu

Dosttan gayri kalmadı
Hem gayri var olmadı
Çaylar ummana aktı
Hepsi bir deniz oldu

Bu deme ermek için
Varlığın terki gerek
ENDER canını verdi
Sanma kuru söz oldu

ÂŞIK OL

Ey can âşık ol sen mâşuk yolunda
Aşkta sadık olmadan o yar bulunmaz

Önce sana haktan hidâyet gerek
Hidâyet olmadan âşık olunmaz

Âşık mâşukunu zikretmek gerek
Tefekkür olmadan menzil alınmaz

Bir rehber olmadan bu yol gidilmez
Rehber kâmil olmadan dosta varılmaz

Ey dost eğer dosta varmak istersen
Sana ENDER gibi delil bulunmaz

UYAN GELSİN

Bu hakikat yoluna
Aşk ile uyan gelsin
Aşkın ne olduğunu
Zerrece bilen gelsin

Bu hakikat yoluna
Gidilmez yalan ile
Kalp ile ikrar etmiş
Gerçek imanla gelsin

Tanrıyı peygamberi
Evliyayı sevenler
Sevgiyi dilde değil
Gönülde duyan gelsin

Nefsini irfan ile
Kalbe tebdil edenler
Canını dost yolunda
Canana veren gelsin

Bu hakikat yoludur
İçi nimet doludur
Şüphe koruyla değil
Aşk ile uyan gelsin

Tanrının yarattığı
Bütün mahlûku seven
Ve dostun dostlarını
Cândan sevenler gelsin

ENDER kuru söz ile
Kimse dosta varamaz
Kalbi ile gönlüyle
Özüyle uyan gelsin

SON DEĞERLENDİRME

Gönlümüzden geldiğince, elimizin erdiğiince bu kitapta Yûnus Emre'yi ve Recep Ender Kocaman'ı anmaya gayret gösterdik.

Onları anlamak ve anlatmak elbette kolay değildir.

Gönülleri ilâhi aşkla donanmış olanların, bedenleri de o aşka râbîta olmuştur.

Onların gözleri, kulakları, dilleri, elleri, ayakları tüm bedenleri Hakk yoluna râbîta olmuştur.

Aşk onların yolu olmuş, aşk yolunda gayretleri samimi olmuştur.

Onlar insanlığın huzuru için mücadele etmişlerdir.

Onların gönülleri Hazreti Muhammed sevgisiyle doludur.

Onlar Hazreti Muhammed'i hiç unutmamışlar ve unutturmamışlardır.

Hazreti Muhammed'in hakikat yolundaki mücadelesi onlara örnek olmuştur.

Hakk yolunun Pîri, âşıkların Pîri, gariplerin Pîri, mazlumların Pîri, Hazreti Muhammed olarak kabul edilir.

Hakikat yolunda Kâmil insanların tek amaçları olmuştur.

Toplumunu düşünceye, tefekküre, hakikati anlamaya yönlendirmek.

Her insan kendinin ve varlığın nasıl yaratıldığını düşünmelidir.

Varlıktaki değerlerle varlığın varoluşunu anlamaya çalışmaktır.

Yûnus Emre'mizin dediği gibi; "ilim ilim bilmektir, ilim kendini bilmektir."

Kâmil insan; yaşadığı zamanda her zaman toplumun barış içinde yaşaması için gayret göstermiştir.

Kâmil insanlar; çevresine huzur sunarlar, sevgi sunarlar.

Onlar gönüllere umut aşılardlar.
Karamsarlığı yok ederler, insanı güçlü hissettirirler.
Hep dayanışma, yardım içindedirler.
İhtiyacı olana koşarlar.
Varlığın aynı özden geldiğini bilirler.
O özün Allah olduğunu bilirler.
Varlığın birbiriyle kardeş olduğunu bilirler.
Hiçbir zaman Allah'ı unutmazlar, hep ilâhi aşk içinde yaşarlar.
Onların içindeki heyecan hiçbir zaman bitmez.
O heyecan onları hakikat yolunda koşturur.
Ey kardeşim!
Gel, Kemâlât yolu olan, Hazreti Âdem'den Hazreti Muhammed'e akıp gelen o yolda olanlardan olalım.
Gel, insanı Kâmil olmak nedir bilelim.
İnsanı Kâmil olanlarla olalım, onları kendimize örnek alalım.
Allah hakikatine layıkıyla erenlerden olalım.
Allah'ın zâtında fâni olanlardan olalım.
Allah'ın rûhunda bâki olanlardan olalım.
Allah'ın nûruyla nûrlananlardan olalım.
İnsanı Kâmil elbisesini giyinenlerden olalım.
Tüm Resûl ve Nebîlerin makamlarını kendimizde bulanlardan olalım.
Muhammedî mertebenin şuuruna erenlerden olalım.
Hakk ile Hakk olanlardan, Hakk deryasına karışanlardan olalım.
Nice mânâyâ erenlerden olalım.
Hakk'ın vahyinden duyanlardan olalım.
Halk'ta Hakk'ı seyredenlerden olalım.
Sevgi makamına, aşk makamına erenlerden olalım.
Sevgi makamında dirilenlerden olalım.
Aşk makamında ölümsüzlerden olalım.
Sözümüz, bakışımız, hâlimiz, davranışımız hakça olsun.

Sabırımız, tevekkülümüz, teslimiyetimiz tastamam olsun.
İhlâs içinde, samimiyet içinde olanlardan olalım.
Gönül makamı nedir bilenlerden, gönül ehli olanlardan olalım.
Güvenilen, emin olunanlardan olalım.
Yaptığımız her şey Hakk için olsun, hakikat için olsun.
Her sözümüz, her davranışımız Hakk'ı hatırlatsın.
Bakışımız, Hakk'a olsun.
Her hâlimiz tenezzül, tevâzu içinde olsun.
Çevremize gül kokusu saçanlardan olalım.
Yüzleri güldürenlerden, gönüllere umut verenlerden olalım.
Karamsarlıkları, kaygıları söndürenlerden olalım.
Umut verenlerden, sevindirenlerden olalım.
Çaresizlere çare olanlardan olalım.
Sorunları çözenlerden olalım.
Sevdirenlerden olalım.
Korkuları yok edenlerden olalım.
Fitneliği, fesatlığı bitirenlerden olalım.
Öfke, nefret ateşini söndürenlerden olalım.
İlimden ayrılmayalım ve ilim ile yol gösterenlerden olalım.
Hakk'a hakikate yönlendirenlerden olalım.
Çalışmayı, keşfetmeyi hissettirenlerden olalım.
Şâhit olmanın yolunu gösterenlerden olalım.
Gönüllerde nice sırlara kapı açanlardan olalım.
Gönül gözüyle baktıranlardan olalım.
Gönüllere cennetin kokusunu hissettirenlerden olalım.
Edebe, adalete sevk edenlerden olalım.
Şefkati, merhameti hissettirenlerden olalım.
İyiliği, yardımı, hizmet etmeyi, önce kendimiz yaparak örnek olanlardan olalım.
Beden diliyle nice güzellikleri hissettirenlerden olalım.
Çok çalışanlardan, çok üretenlerden olalım.

Asla tembel olmayalım.

Fakirlik nedir iyi anlayalım, fakirliği övenlere kanmayalım.

Fakirliğin, Allah'ın indinde kulun hiçbir şeyi olmadığını bilmek olduğunu bilenlerden olalım.

Necm Sûresinin şu âyetlerini de hiç unutmayalım.

39- İnsan için çalışmasının karşılığında başka bir şey yoktur.

40- Ve muhakkak ki o emeğinin karşılığını elbette görecektir.

41- Sonra neyi hak etmişse karşılığını tam olarak bulacaktır.

Evet, insan ne kadar emek veriyorsa, mutlaka o emeğinin karşılığını bulacaktır.

Allah'ın adaleti mutlaka tecelli edecektir.

Hakikat ehilleri çalışkandır, üretkendir, asla tembellik yapmazlar.

Onlar mânâ yolunda fakirliğin ne olduğunu bilirler.

Onun için Hazreti Muhammed şöyle demiştir; "El-fakru fahrî-Allah'ın indinde hiçbir şeyim olmadığını bilmek benim onurumdur."

Mânâ yolunda fakirlik, kulun hiçbir şeyinin olmamasıdır.

Yâni, malikül mülk olan Allah, her şeyin sahibidir.

Kulun kendine ait bir vücûdu, sıfatları yoktur, hepsi Allah'ındır.

Beden insana emanettir, ona iyi bakmalıdır, onu ilim yolunda, edeb yolunda koşturmalıdır.

Beşeri boyutta insan, bir meslek sahibi olmalıdır ve gece gündüz çalışarak rızkını kazanmalıdır.

Ve ailesinin rızkını helal yollardan temin etmelidir.

Ve çalışkanlığıyla, üretkenliğiyle topluma örnek olmalıdır.

Tembellik yapmamalıdır, zâhiri yoksullukla övünmemelidir.

Beşeri fâkirlikle, mânâ yolunda farkırlığı asla karıştırmamalıdır.

Kâmil insan gece gündüz çalışır, çevresine faydalı olur.

Evet kardeşim!

Hakikati bilenlerden olalım.

İslâm makamına erenlerden olalım.

İslâm'ın selâmet, barış, Allah'a teslimiyet olduğunu bilelim.

Öncelikle çevremize barış içinde davrananlardan olalım.
Barışı, huzuru sağlayanlardan olalım.
Tevhîd şuuruna erişenlerden ve eriştirenlerden olalım.
Yûnus Emre'yi, Recep Ender Kocaman'ı ve nice Kâmil insanı
anlayanlardan olalım.

Nice Kâmil insanın gönlünü hissedendenlerden olalım.

Onları kendimize Mürşid edinelim.

Mukarrebın olanlardan olalım.

Allah'a yakınlığın sırrına erenlerden olalım.

İlmel Yakîn, Aynel Yakîn, Hakkâl Yakîn olanlardan olalım.

Hakka Sûresi 23: "Yakınlığı anlayıp kâmil olmuştur"

Enbiyâ Sûresi 107: "Seni âlemlere rahmet olmaktan başka
bir şey için göndermedik"

Âl-î İmrân Sûresi 80: "Ve siz varlığın işleyişini anlamayı terk
etmeyin, varlıktaki gücü anlayın, hakikatlere sınıksız sarılın ve
hakikatleri bildirin ve kâmil kimseler olun."

Nahl Sûresi 43: "Kâmil insanlar, bizi bildirmekten başka bir
şey için açığa çıkmadılar."

Nûr Sûresi 37: "Hakikatlerin bilgilerini alıp vermede kâmil
kişilerin dikkatleri dağılmaz ve onlar Allah'ın zikrinden ayrılmazlar
ve her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket ederler ve temizlenme
içinde olup kendindekini paylaşırlar. Kâlblerinin dönmesinden
her vakit çekinirler ve onlar bâsiret sahipleridir."

Evet dostlar "Cânım Pîrim" kitabımızda Yûnus Emre'yi ve Recep
Ender Kocaman'ı anmaya gayret gösterdik.

Eksiğimiz, hatamız olmuşa affola.

Düşünmekten, tefekkür etmekten asla vazgeçmeyelim.

Korkutanın korkusuna asla kanmayalım.

Anlamak için sormaktan, aramaktan asla vazgeçmeyelim.

Kur'ân'da geçen; yerlere göklere bakın, sorun, araştırın, akledin,
tefekkür edin, tezekkür edin, şâhit olun âyetlerini hiç unutmayalım.

Unutmayalım, imanın kapısı sorup araştırmakla açılır.
İnşallah hakikati anlayanlardan olalım.
Allah'a teslimiyet ve tevekkül içinde olalım.
Huzurla sevgiyle kalalım.
Gönüllerden ilâhi sevgi eksik olmasın.
Her şeyi bir aşk içinde yapanlardan olalım.
Birbirimizi dinleyenlerden, anlamaya çalışanlardan olalım.
Birbirimize karşı ve varlığa karşı, saygıyla davrananlardan
olalım.
İhtiyacı olana, hiçbir karşılık beklemeden koşanlardan olalım.
Gönlünüz her dâim huzur, sevgi, huşu, heyecan içinde olsun.
Gönlünüz her dâim Allah sevgisi içinde olsun.

İsmail Dinçer